

จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนแบบผลงานขององรี มาติสส์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่
พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

759.034 3
ท 185 จ
8.3

จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนแบบผลงานขององรี มาติสส์

27 ก.ย. 2544

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่
พฤษภาคม 2544

ทวี บำรุงศักดิ์. (2544). จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนการแบบผลงานขององรี มาติสส์. ปรินซิเพอริ คอป.ม. (ทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย, ศาสตราจารย์พิเศษอารี สุทธิพันธุ์, รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ.

ปรินซิเพอริ เรื่อง จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนการแบบผลงานขององรี มาติสส์ มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางด้านกระบวนการแบบของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ซึ่งองรี มาติสส์ ได้นำมาใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากภาพผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันที่สร้างสรรค์ขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1905 - 1907 เฉพาะที่มีการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามจำนวน 25 ภาพ ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามจุดมุ่งหมาย จากนั้นได้ให้ผู้มีประสบการณ์ด้านการใช้สีในผลงานจิตรกรรมสมัยใหม่ ร่วมคัดเลือกให้เหลือเฉพาะที่น่าสนใจ และสามารถนำไปพัฒนาสร้างสรรค์ตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในเบื้องต้นได้ มีจำนวน 10 ภาพ โดยที่ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมาติสส์ได้สร้างสรรค์ผลงานทางด้านจิตรกรรมที่มีกระบวนการแบบโดดเด่นเฉพาะ จนถูกวิจารณ์ว่ามีความดุร้ายราวกับสัตว์ป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการใช้สีที่ร้อนแรงราวกับจะทำให้ผิวนั้นลุกเป็นไฟ

จากผลการวิเคราะห์เฉพาะในประเด็นของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ พบว่า มาติสส์ได้นำเอาคู่สีเพื่อให้แต่ละสีประสานและส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยที่มีคู่สีแดงกับสีเขียวในระดับมากที่สุด คู่สีส้มกับสีน้ำเงินในระดับปานกลาง และคู่สีเหลืองกับสีม่วงในระดับน้อย

และในการใช้สีตัดกันมีการผสมสีเข้ากับคู่สีตรงข้ามที่เป็นสีโทนเย็นในระดับมากที่สุด สีเทาในระดับปานกลาง สีขาวในระดับน้อย

การนำผลของการวิเคราะห์มาใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ได้ผลงานรวม 13 ชิ้น โดยแบ่งการพัฒนาสร้างสรรค์เป็น 2 ระยะ ได้แก่ ผลงานระยะศึกษาวิเคราะห์ และผลงานหลังการศึกษาวิเคราะห์ โดยที่ผลงานในระยะแรกอยู่ในช่วงของการศึกษาทดลอง นำเอาอุณหภูมิสีของคู่สีตัดกันที่ได้มาจากการศึกษาวิเคราะห์ภาพจิตรกรรมขององรี มาติสส์ มาใช้ในเนื้อหาเรื่องราวที่เป็นตัวหนังสือต่าง ๆ มีผลงานในขั้นนี้ 10 ชิ้นงาน ผลงานระยะที่สองเป็นผลงานที่เกิดจากการนำประสบการณ์และฐานข้อมูลของการศึกษาวิเคราะห์มาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นผลงานในแนวทางภาพกึ่งนามธรรม โดยเน้นการนำเอาลักษณะโดยรวมที่เด่นชัดของท่าทางตัวหนังสือต่าง ๆ ผสมผสานกับการตัดกันของคู่สีตรงข้าม ภายใต้รูปแบบเนื้อหาเรื่องราวที่เป็นภาพแนวกึ่งสัญลักษณ์นิยม ที่เน้นความรู้สึกของสีแท้ซึ่งตัดกันอย่างตรงข้าม

ผลสรุปการพัฒนาสร้างสรรค์ทางด้านกระบวนการแบบ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการแบบการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามมาใช้ โดยอยู่ภายใต้กรอบความคิดของการใช้สีที่ร้อนแรงราวกับจะทำให้ผิวนั้นลุกเป็นไฟ

ส่วนทางด้านกลวิธี ผู้วิจัยได้นำเอาวิธีการระบายสีแสดงรอยพู่กันมาใช้ในระดับมากที่สุด กลวิธีการระบายทับและสร้างปรากฏการณ์ของสีมาใช้ในระดับรองลงมา และกลวิธีระบายเรียบได้นำมาใช้ในระดับน้อย

A STUDY OF HENRI MATISSE'S PAINTING'S PROCESS
OF USING COLORS CONTRAST

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Fine Arts degree in Visual Art : Modern Art
at Srinakharinwirot University
May 2001

Tharee Bamrungsak. (2001). *A study of Henri Matisse's Painting's Process of Using Colors Contrast*.

Master thesis, M.F.A. (Visual Arts : Modern Art). Bangkok : Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor Committee. : Assist. Prof. Amnard Yensabye, Prof. (Special) Aree Soothipunt, Assoc. Wannarat Tungcharoen.

A study of Henri Matisse's Painting's Process of Using Colors Contrast was to analyze the essentials of painting's process of using complementary in painting creative process and determined the twenty – five samples of oil colors complementary paintings in 1905 – 1907, which was derived from the sampling objective. The experienced users of modern colors painting however contributed to select a – ten attractive painting of itself development to meet the requirements of the fundamental objective. Henri Matisse previously created the paintings with specific outstanding process and his painting works of ferocious expression as wild creatures were always criticized, specifically using hot colors was the identical bursting into flame on the wall.

The analytical result of Henri Matisse's using complementary was revealed the Matisse utilized the mach – color for individual matching and mutual supportive aspect proposal as red and green hue was the maximum level, orange and blue hue was the intermediate level, accompanied by yellow and purple hue was the minimum level. Furthermore, the using complementary of the mixed black hue in itself as the cool color was the maximum level, gray hue was the intermediate level, and white hue was the minimum level respectively.

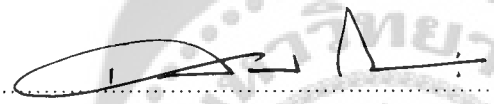
The analytical result used for data base on painting creative development was thirteen pieces of works which was classified into two developing phases as the primary phase of preceding works analysis and the secondary phase of pastworks analysis. The primary phase of painting works was the experimental level by using color temperature of Henri Matisse's painting's complementary analysis in the contents of shadow play on various actions and manners of the artistic works. The secondary and data base analysis on the artistic works development as the semi – abstract painting. The semi – abstract painting was concentrated on the outstanding actions and manners of the shadow play with the complementary under the contents of semi – symbolism painting which focused on the expression of complementary authentic hue.

The summary of the process creative development on painting, the researcher utilized the complementary process under the concept of using hot color as bursting into flame on the wall and used the dragging stroke technique was the maximum level, the overlapping painting and phenomenal technique of color was the intermediate level, and smooth painting technique was the minimum level.

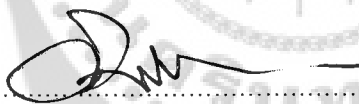
ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนแบบผลงานขององรี มาติสส์

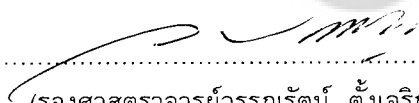
ของ
นายทวี บำรุงศักดิ์

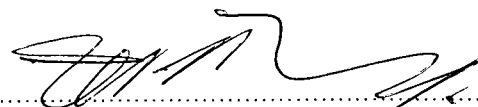
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

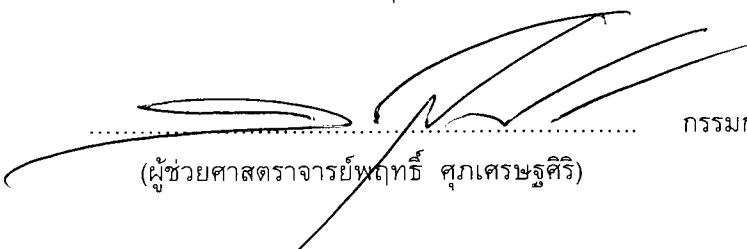

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)
วันที่ .. เดือน .. พ.ศ. 2564

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร. วิรุณ ตั้งเจริญ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พuthิ์ ศุภเศรษฐศิริ)

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จลุล่วงของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ได้มาจากการอนุเคราะห์ของหลายฝ่าย โดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และพัฒนารูปแบบของผลงานวิจัย เพื่อเป็นต้นแบบในเชิงสร้างสรรค์ให้กับวงการศิลปะสมัยใหม่โดยทั่วไป ตลอดจนคณาจารย์ผู้ได้ประสพวิชาความรู้ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสตราจารย์พิเศษอารี สุทธิพันธุ์ ที่ได้ให้แนวทาง เสริมสร้างกำลังความคิด กำลังความรู้สึก ตลอดจนเสนอแนะวิธีการให้ได้มาซึ่งตัวองค์ความรู้ใหม่ ที่สำคัญยิ่งคือ การให้มีโอกาสได้แสดงออกทางความคิดอย่างเสรี และค้นคว้าฝึกเพื่อสอบทานหลักการต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิโคเล ระเบิดนอาหมัด อาจารย์จรูญ ศรียะพันธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านการใช้สีในผลงานจิตรกรรมสมัยใหม่ ร่วมพิจารณาคัดเลือกภาพถ่ายผลงานจิตรกรรมที่ใช้เป็นข้อมูลต้นแบบ และแนะนำแหล่งข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนา เหมวงษา ผู้เสริมสร้างกำลังใจ ชี้แนะและประทับประคองงานทางด้านเอกสารวิชาการ ตลอดจนสถานภาพของความเป็นนิสิต ให้ดำเนินไปอย่างเรียบร้อย ขอขอบคุณ พันเอกดำรง บำรุงศักดิ์ น้องชายผู้ให้การสนับสนุนในทุกเรื่องอย่างดียิ่งตลอดมา ขอกราบ คุณแม่ คุณพ่อ แหล่งซึ่งเป็นทั้งพลังผลักดัน – ดึง จนส่งผลให้การดำเนินการศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ และขอขอบคุณ คุณศิริศศิธร กัญโส ผู้ประสานงานประจำสำนักงานเลขานุการคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมทั้งศัตรูและอุปสรรคต่าง ๆ ของชีวิตที่ช่วยเสริมสร้างกำลังใจให้ต่อสู้ พันฝ่าอย่างไม่ท้อถอย

ทวี บำรุงศักดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
✓ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
✓ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
✓วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัย	8
สมมุติฐานการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้สีในผลงานจิตรกรรมแบบโฟวิสต์	10
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอองรี มาติสส์.....	12
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ในงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ ในระหว่างปี ค.ศ. 1905 – 1907	16
ข้อมูลการใช้สีบนตัวหนังสือสูง	22
✓3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	23
การกำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
✓4 การพัฒนาสร้างสรรค์.....	47
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	76
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	76
ความสำคัญของการวิจัย	76
ขอบเขตของการวิจัย.....	76
✓สรุปผลการวิจัย.....	77
✓การอภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก.....	82
ประวัติย่อของผู้วิจัย	87

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Landscape at Collioure	27
2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Study for "Le Bonheur de Vivre"	29
3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Woman at the Window	31
4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ The Open Window	33
5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ The Roofs of Collioure	35
6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ The Woman with the Hat	37
7 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ The Green Line .	39
8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Girl Reading.....	41
9 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Oil Sketch for "Le Bonheur de Vivre"	43
10 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Le Luxe (II)	45
11 สรุปผลระดับของการนำกระบวนการแบบมาใช้ในภาพจิตรกรรมขององรี มาติสส์	46

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การใช้สีเป็นกระบวนแบบที่มีความสำคัญต่อการสร้างงานศิลปกรรมตลอดมาตั้งแต่อดีตกาลจนกระทั่งในสมัยปัจจุบันก็ยังมีคามนิยมการใช้สีที่มีลักษณะทั้งกลมกลืนและตัดกัน เพื่อหวังผลให้ผู้ที่สนใจงานศิลปะประเภทนี้เกิดสุนทรีรส ลักษณะการใช้สีเช่นนี้ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทต่อการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของมนุษย์ตั้งแต่ยุคบรรพกาลจวบจนปัจจุบัน ดังปรากฏหลักฐานทางโบราณสถานของภาพวาดภายในถ้ำ เช่น ภาพวาดบนผนังถ้ำลาสโคซ์ (Lasscaux) ทางตอนใต้ของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตนในวิธีการเขียนภาพและใช้สี โดย อาร์ สุธิพันธุ์ ได้อธิบายลักษณะไว้มีความว่า “บางแห่งเขาจะเป็นร่อง โดยพิจารณาความสูงต่ำของผนังแล้วใช้สีอัดในร่องนั้น บางแห่งก็ทาด้วยไขสัตว์ก่อน แล้วใช้สีผงลงบนบริเวณที่ต้องการ” (อารี สุธิพันธุ์, 2535 : 132)

การที่มนุษย์รู้จักเรียนรู้และสร้างสรรค์ผลงานทางจิตรกรรม จนกระทั่งต่อมาได้มีการพัฒนาและแพร่กระจาย กลายเป็นอารยธรรมที่มีเอกลักษณ์ในแต่ละมุมโลก เฉพาะในซีกโลกตะวันตก เมื่อเริ่มยุคประวัติศาสตร์ในตอนต้น จิตรกรรมของชนชาติอียิปต์ ก็มีการสร้างเอกลักษณ์ในการใช้สีเฉพาะตน ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ จีรพันธ์ สมประสงค์ ได้กล่าวไว้ความว่า

ศิลปินอียิปต์จะนิยมระบายสีลงทับไปบนร่องรอยที่สลักภาพปูนต่ำ ...ส่วนการระบายสีลงบนผนังปูนเปียก หรือเฟรสโก (Fresco) ก็มีปรากฏ นอกจากนี้ภาพจิตรกรรมอียิปต์จะไม่นิยมภาพที่มีแสงเงา ... สีที่ระบายเป็นสีฝุ่นที่มาจากธรรมชาติ บางครั้งก็ระบายลงบนฝาผนังปูนแห้งที่เรียกว่า แบบเฟรสโกเซ็กโก (Fresco Secco) สีฝุ่นนี้จะมีการนำไปผสมกับขี้ผึ้งหรือยางไม้ที่เรียกว่า เอนคอสติก (Encaustic) สีที่เขียนทุกสีนั้นมีที่มาต่าง ๆ กัน เช่น สีแดง สีเหลือง สีน้ำตาล ได้มาจากดินธรรมชาติอันเกิดเป็นสนิมเหล็กและสีดำได้มาจากเขม่าไฟ ผงถ่านบด สีขาวได้มาจากปูนขาว และพู่กันที่ใช้ในการเขียนทำมาจากกิ่งปาล์ม เป็นต้น ส่วนผลงานจิตรกรรมของศิลปะเมโสโปเตเมีย Mesopotamia art ในศิลปะแบบซูเมอร์เรียน ภาพจิตรกรรมจะระบายสีมีลักษณะเป็นภาพแบบแบน ๆ ไม่มีการใช้แสงเงา ไม่มีมิติ (จีรพันธ์ สมประสงค์, 2533 : 41 – 44)

นอกจากนี้การใช้สีก็ยังมียุคลักษณะแตกต่างกันไปตามยุคตามสมัย ยุคศิลปะกรีก (Greek age) ช่วงนี้จะพบว่าศิลปินมีเอกลักษณ์อยู่ที่การระบายสีบนแผ่นรองรับแบนราบและโค้ง โดยที่ส่วนมากนิยมเขียนลงบนผนังไห (Vase painting) ซึ่งส่วนนี้ศิลปินก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการใช้สีด้วยเช่นกัน โดย อาร์ สุธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของการใช้สีในสมัยนี้ไว้มีความว่า “จิตรกรรมกรีกใช้สีจำกัด และมีลักษณะแบน (Flat paint) นิยมใช้สีดำและสีแดง โดยเขียนด้วยน้ำยาเคลือบ บางตอนก็ปล่อยผนังไหให้ว่างไว้ เพื่อให้กลมกลืนกับสีที่เขียนนั้น ๆ” (อารี สุธิพันธุ์, 2535 : 141)

ส่วนการใช้สีในจิตรกรรมสมัยศิลปะโรมัน (Roman age) มีหลักฐานปรากฏว่างานส่วนใหญ่จะเป็นจิตรกรรมขนาดใหญ่ อยู่ในลักษณะของภาพฝาผนัง (Mural painting) เขียนขึ้นด้วยกลวิธีปูนเปียก (Fresco) บนฝาผนังสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ จะเน้นความรู้สึกใกล้เคียง ความถูกต้องชัดเจนของสัดส่วนและแสงเงามาก

พัฒนาการการสร้างงานจิตรกรรมก็ยังคงดำเนินต่อไป และมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไขภายใน และอิทธิพลจากภายนอกอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้น ในสมัยต่อ ๆ มา เมื่อถึงยุคของงาน

จิตรกรรมในศิลปะสมัยกลาง (Medieval age) ก็มีเอกลักษณ์ที่นิยมสีสดใสและมีแสงสว่างเข้ามาช่วย เพื่อเพิ่มความงดงามของสี ดังที่ อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวเอาไว้มีความว่า ในยุคสมัยกลางนิยมเขียนภาพผนังและภาพคนเหมือน มีการระบายสีแท้ ลักษณะเด่นของจิตรกรรมสมัยโกธิค (Gothic) ก็คือ การประดับกระจกสี (Stained glass) ตามช่องประตู และหน้าต่าง เพื่อเพิ่มผลทางความเชื่อทางด้านจิตใจ เมื่อแสงส่องผ่านจะมองดูคล้ายกับแสงสีรุ้งของพระเจ้าที่เปล่งประกาย สร้างความรู้สึกทางอารมณ์ให้มีมากขึ้นได้เป็นอย่างดี

ต่อมาประมาณช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 15 - 17 ก็เกิดมีการเปลี่ยนแปลงทางจิตรกรรมขึ้นมาใหม่ เรียกการสร้างผลงานจิตรกรรมยุคนี้ว่า ยุคฟื้นฟู (Renaissance age) หมายถึง การนำเอาแนวคิดดั้งเดิมของกรีกและโรมันโบราณมาพัฒนาผสมผสานกับวิทยาการที่เพิ่งค้นพบใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของมิติลวง (Illus Dimension) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทัศนียภาพเส้น (Linear perspective) หรือทัศนียภาพบรรยากาศ (Aerial perspective) การสร้างเนื้อหารื่องราวตามที่ศิลปินต้องการแสดงออกอย่างอิสระ ไม่ยึดติดอยู่กับความเชื่อทางศาสนาหรือความต้องการของผู้อุปถัมภ์ศิลปะ ซึ่ง อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงเอกลักษณ์ของการใช้สีในยุคนี้ว่า “มีการใช้สีอ่อนแก่เหมือนจริงตามตาเห็น และแสดงบรรยากาศตามจินตนาการ ลักษณะของการใช้สีในผลงานจิตรกรรมของศิลปะยุคนี้นั้น ส่วนใหญ่หนักไปทางสีเขียว เหลือง หรือน้ำตาลเป็นส่วนใหญ่” (อารี สุทธิพันธุ์. 2535 : 143 – 148)

ส่วนในผลงานจิตรกรรมสมัยหลังศิลปะฟื้นฟู โดยเฉพาะศิลปะแบบบาโรกนั้น โกสุม สายใจ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเอกลักษณ์ของการใช้สีในยุคนี้ ไว้ว่า มีการใช้สีอย่างสนุกสนาน ทั้งที่ตัดกัน เพราะน้ำหนักอ่อนแก่ และตัดกันเพราะอยู่ตรงกันข้ามในวงสี อีกทั้งนิยมสร้างจุดเด่นจากสีและค่าต่างแสง โดยใช้การตัดกันในน้ำหนักอ่อนแก่ของสี ระหว่างส่วนที่เป็นพื้นหรือฉากหลังจะเป็นสีเข้ม หรือสีผสมดำ (Shade) ส่วนรูปจะเป็นสีผสมขาว (Tint) หรือไม่ก็เป็นสีแท้ (Hue) (โกสุม สายใจ. 2541 : 18)

อารี สุทธิพันธุ์ กล่าวถึงการใช้สีในยุคนี้ความว่า “มีการใช้สีตัดกันเพื่อแสดงความรู้สึกทางอารมณ์ให้ดูแล้วเกิดการสั่นสะเทือนได้เป็นอย่างดี” (อารี สุทธิพันธุ์. 2535 : 150)

ครั้นถึงยุคศิลปะลัทธิคลาสสิกใหม่ (Neo – Classicism) มีการใช้สีอ่อนแก่ตามตาเห็น สอดคล้องกับแนวคิดการใช้สีของกรีกและโรมันโบราณ เพื่อแสดงถึงความรู้สึกเรียบง่าย แต่ดูน่าสนใจ ตามแนวทางของการใช้สี และการจัดภาพ

ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ กัจจ สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงเรื่องเอกลักษณ์ของการใช้สีความว่า

ศิลปะแบบนี้ นิยมใช้สีอยู่ในวรรณะสีน้ำตาล จนมีผลทำให้เกิดความงามอย่างเรียบง่าย มีเสน่ห์ และงามสง่าในตัวของมันเอง โดยเฉพาะผลงานในยุคศิลปะจินตนิยม (Romanticism) มีการใช้สีตรงกันข้ามเพื่อแสดงผลทางอารมณ์ ศิลปินเดอลาครัวซ์ (Eugene Delacroix) นิยมใช้สีคู่ปฏิปักษ์เพื่อทำให้เกิดความสดใส และศิลปินโกยา (Francisco de Goya) ก็มีการใช้สีที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ เขาได้เปลี่ยนแปลงการใช้สี โดยเลือกระบายสีสดใส จำพวกสีแดง เหลือง และน้ำเงิน มากกว่าการใช้สีที่บดเชยเช่นสมัยอดีต จนกระทั่งในช่วงตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ประมาณปี ค.ศ. 1855 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้สีในผลงานจิตรกรรมครั้งใหญ่ เมื่อได้มีการแสดงนิทรรศการศิลปะของกลุ่มสำัจจะนิยม (Realism) รัสเซีย (Theodor Rouso) ใช้สีเขียวอมน้ำตาล แทนที่จะใช้สีเขียวสดใส เหมือนดังเช่น คอนสแตเบิล (John Constable) นิยมกระทำ โดยพยายามจับสีและแสงเท่าที่ตามองเห็น (กัจจ สุนพงษ์ศรี. 2532 : 19)

ในยุคของลัทธิประทับใจนิยมตอนต้นประมาณช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้เกิดมีความเปลี่ยนแปลงทางศิลปะครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก เกิดความเชื่อในทัศนะของนักศิลปะบางกลุ่มว่ายุคนี้เป็นการเริ่มต้นศิลปะสมัยใหม่อย่างแท้จริง

ก่าจร สุนพงษ์ศรี อธิบายเอกลักษณ์การใช้สีของยุคนี้ โดยที่โมนี (Claude Monet) ผู้นำกลุ่มศิลปะลัทธิประทับใจ (Impressionism) ได้มีปฏิบัติการไว้ความว่า

เขาได้ขจัดสีที่ขุนมัวออกไป แล้วหันมาใช้สีบริสุทธิ์สดสีที่เป็นคู่ตรงกันข้าม ในบริเวณที่ใกล้เคียงกัน เมื่อมองดูในระยะใกล้ จะเห็นแต่สีแต่มีระยะยับเป็นรอยฟุ้งกันป้ายสียอย่างสนุกสนาน ครั้นพอดูห่างออกมาก็จะเห็นสีต่าง ๆ ผสมกลมกลืนกันอย่างน่าพิศวง เนื่องเพราะเขาต้องการให้สีผสมกันในดวงตาของผู้ชม มากกว่าให้ผสมกันลงบนผืนผ้าใบ จากแนวคิดแบบนี้ เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมมีเสรีภาพในการรับรู้ผลงานศิลปะ โดยเฉพาะในเรื่องของสีอย่างเสรี ตามพื้นฐานของการรับรู้ และจินตนาการของแต่ละบุคคลอย่างอิสระและสีที่ศิลปินกลุ่มนี้นิยมใช้กันเป็นส่วนมาก เป็นพวกสีแดง (Vermillion Red / Rose Madder) และสีน้ำตาลผสมกับสีคราม (Cobalt blue) สีเขียวมรกต (Emerald Green) สีน้ำตาลทอง (Ochre) สีขาวและสีดำ (Ivory and Black) (ก่าจร สุนพงษ์ศรี. 2528 : 41)

ในช่วงปี ค.ศ.1886 ก็เกิดรูปแบบการใช้สีที่นำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาประยุกต์ใช้ในแนวคิดของทฤษฎีสี และเปลี่ยนแนวคิดขึ้นมาใหม่ว่าการใช้สีควรยึดจินตภาพของผู้ดู ซึ่ง อาร์ สุธิพันธ์ ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับเรื่องนี้ความว่า

ยุคนี้มีความก้าวหน้าทางด้านการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของสี อันมีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนเจตนาคติของศิลปิน และผลักดันให้ศิลปินนำเอาผลของการวิจัยค้นคว้าในเรื่องสีมาช่วยเป็นแนวในการแสดงออก กล่าวคือ ผลการวิจัยได้พบว่า "สีไม่ว่าจะเอาไปเพื่อเสริมรูปร่างอีกต่อไปแล้ว น่าจะมีหน้าที่ใหม่ คือ เป็นสื่อแสดงความรู้สึกโดยตรง และตัวมันเองก็มีมิติ (อาร์ สุธิพันธ์. สัมภาษณ์. 2543)

จากจุดที่วิทยาศาสตร์เข้ามามีบทบาทต่อวงการศิลปะก็ทำให้เกิดศิลปะแบบประทับใจนิยมใหม่ (Neo Impressionism) มีการใช้สีเพื่อพัฒนาเสรีภาพทางความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการของผู้ชมเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ในการใช้สีตามหลักการรับรู้ นับเป็นการกระตุ่นทางเลือกใหม่ เพื่อความนิยมชมชื่นผลงานศิลปะ

ก่าจร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องเอกลักษณ์ของการใช้สีในยุคนี้ความว่า

เมื่อผู้ชมเพ่งดูสี ใดนาน ๆ จะทำให้เกิดเห็นเป็นอีกสีหนึ่งขึ้นมาโดยอัตโนมัติ ดังเช่น พวกศิลปินกลุ่มนี้เลือกปฏิบัติโดยการแต้มสีเป็นจุดลงบนผืนผ้าใบ ซึ่งพวกเขาจะใช้แต่สีที่สะอาดและบริสุทธิ์ มาวางไว้ ใกล้เคียงกัน (ไม่ผสม) สีที่ใช้จะใช้เฉพาะสีแท้ (แม่สี) ซึ่งมีทั้งสีใกล้เคียงและสีคู่ปฏิปักษ์ แล้วแต่ความต้องการ การให้เสรีภาพทางความคิดทำให้ผู้ดูเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์งานในลักษณะเช่นนี้ นับว่าเป็นสิ่งใหม่ จากอดีตที่เคยปฏิบัติกันมาก่อน โดยเช่นถ้าต้องการให้บังเกิดสีส้ม ก็จะใช้สีแดงและสีเหลืองแต้มเคียงข้างกัน การผสมกันเองของสีในดวงตาของผู้ดูจะบังเกิดเป็นสีส้ม หรือถ้าต้องการสีเขียวก็จะใช้สีเหลืองกับสีน้ำเงิน เป็นต้น (ก่าจร สุนพงษ์ศรี. 2528 : 42)

จากการที่ได้เปิดโอกาสให้คนดูได้มีส่วนร่วมชื่นชมและพัฒนาเสรีภาพในการรับรู้ความงามตามกลวิธีเฉพาะของเหล่าบรรดาศิลปินในกลุ่มนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของผลงานและความต้องการที่จะแสดงออกของเหล่าศิลปิน ยังแสดงให้เห็นถึงกระบวนการแบบอันเป็นลักษณะเฉพาะของผลงานศิลปิน

อาร์ สุธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงลักษณะของผลงานไว้ความว่า

จะเน้นตามทฤษฎีของแสงทางฟิสิกส์และรูปกับพื้น ตามทัศนทางการเห็นของศิลปินยุคใหม่ เรื่องของแสง นักวิทยาศาสตร์ได้กำหนดทฤษฎีไว้ 2 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีที่แสงเป็นพลังงาน (Radiant energy)
2. ทฤษฎีที่แสงเป็นอนุภาค (Corpuscle)

ศิลปินกลุ่มประทับใจนิยมใหม่เชื่อว่า แสงเป็นอนุภาค ดังนั้นจึงได้ลดส่วนสำคัญของรูปร่าง หันมาศึกษาแสงและเงา โดยจะระบายสีของแสงและเงาเป็นจุดเล็ก ๆ ทั่วทั้งภาพ ในเรื่องของการจัดภาพจะทำให้ง่ายเข้า โดยลดส่วนละเอียดอื่น ๆ ที่เห็นว่ามีสำคัญน้อยลง สนใจแต่โครงสร้างส่วนใหญ่กับแสงและเงาเท่านั้น

ลัทธิประทับใจนิยมใหม่ เกิดขึ้นใกล้เคียงกันกับลัทธิประทับใจนิยมยุคหลัง แต่แนวคิดต่างกัน โดยที่ลัทธิประทับใจนิยมยุคใหม่ จะเน้นวิธีการเขียนภาพตามแนวของวิทยาศาสตร์ ในหลักการและระบบถ่ายทอด ส่วนลัทธิประทับใจนิยมยุคหลัง ยึดรูปทรงและเรื่องราวที่ประทับใจมากกว่าวิธีการ (อาร์ สุธิพันธุ์. 2535 : 199)

ในเรื่องของการใช้สีในช่วงตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 นี้ กัจจร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกัน มีความว่า

มีการใช้สีที่สดใส แสดงความเป็นอิสระในตัววัสดุ และปฏิเสธหลักการทางมิติเก่า ๆ ที่ใช้กันมาตั้งแต่ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา เช่น หลักการทัศนียภาพเส้น หรือทัศนียภาพบรรยากาศ (Linear perspective or Aerial perspective) โดยเฉพาะสีที่ใช้ยิ่งสดใสมากขึ้นเท่าใด ภาพก็จะยิ่งเด่นชัดขึ้นตามเช่นกัน เซซาน (Paul Cezanne) ได้ละทิ้งทัศนียภาพเส้น (Linear perspective) แล้วหันมาใช้สีเป็นตัวกำหนดความลึกตื้น หรือระยะใกล้ไกล การใช้สีอย่างอิสระถูกต้องตามหลักการของทฤษฎีสีนั้น แวนโก๊ะ (Vincent Van Gogh) ใช้สีคู่ปฏิปักษ์เป็นอย่างมากควบคู่ไปกับการใช้สีที่มีความกลมกลืน ให้ความประสานสัมพันธ์กันและแสดงออกด้วยตัวของมันเอง (กัจจร สุนพงษ์ศรี. 2528 : 124)

จนกระทั่งมาถึงยุคของศิลปะโฟวิสต์ (Fauvist Epoch) ในตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 (ค.ศ. 1905 - 1907) ได้มีการปฏิวัติในเรื่องของการใช้สีอย่างขนานใหญ่ โดยมีการใช้สีที่สดใสและตัดกันอย่างรุนแรง แต่อยู่กันอย่างประสานสัมพันธ์ ตัวของสีจะทำหน้าที่สำคัญมากกว่าสิ่งใดทั้งหมด การเข้าสู่วิถีทางของการใช้สีในศิลปะลัทธิโฟวิสต์ หรือโฟฟนั้นมีความสำคัญในประวัติศาสตร์ศิลปะด้านจิตรกรรมเป็นอย่างมาก เพราะลัทธิโฟวิสต์ได้ส่งอิทธิพล อย่างกว้างขวางต่อวงการศิลปะสมัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแสดงความรู้สึกในภาพเขียน ด้วยการจัดองค์ประกอบ การแสดงผลงานภาพเขียนที่ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนจริง การแสดงความรู้สึกของภาพเขียนด้วยการจัดองค์ประกอบ ด้วยการใช้สี หรือมิติของสี เป็นต้น

โกสุ่ม สายใจ ได้กล่าวถึง ศิลปินผู้นำกลุ่มศิลปะโฟวิสต์ คือ มาติสส์ (Henri Matisse) ไว้ความว่า “เขาเป็นศิลปินผู้นำกลุ่มศิลปะโฟวิสต์ ผู้มีความมั่นใจในพลังสีที่แท้จริง ซึ่งได้กล่าวด้วยความมั่นใจว่า “ฉันสนใจแต่เพียงสิ่งที่ทำให้บรรลุถึงความประทับใจ นอกจากนี้สียังมีพลังและเป็นเจ้าของความงามด้วยตัวมันเอง” (โกสุ่ม สายใจ. 2540 : 99)

สมเกียรติ ตั้งนะโม ได้กล่าวถึงลักษณะของการใช้สีตรงกันข้ามไว้ความว่า “ถ้าเป็นสีคู่ประกอบ (Complementary colours) หรือเป็นสีตัดกันอย่างแท้จริง ได้แกสีที่อยู่ตรงข้ามในวงสี สีคู่นี้จะไม่แผ่อิทธิพลเข้าทำลายกันเลย มีแต่จะส่งอิทธิพลให้เด่นซึ่งกันและกันยิ่งขึ้น” (สมเกียรติ ตั้งนะโม. 2536 : 22)

เรื่องของการใช้สีตรงกันข้ามตามกระบวนแบบขององรี มาติสส์ นี้ วิรุณ ตั้งเจริญ ก็ได้กล่าวไว้ มีความว่า

มาติสส์เขียนภาพด้วยสีสดใสดุ้ง โดยใช้สีที่ตัดกันอย่างตรงไปตรงมา สร้างความเด่นชัดขึ้นบนภาพ เน้นความรู้สึกที่เกิดขึ้นด้วยคุณภาพของสีอันเจิดจ้าตรงตามเป็นหลัก ศิลปินพยายามหลีกเลี่ยงรูปทรงที่มีแนวโน้มทางรูปทรงเรขาคณิต และบุคลิกอันแข็งกร้าว หันมาสร้างสรรค์ในทางตรงข้ามที่มีรูปทรงนุ่มนวลอ่อนหวาน ใช้สีเป็นสื่อแทนคุณค่าในภาพเขียน สีและการสร้างสีสันบนพื้นภาพ คือกฎเกณฑ์สำคัญของภาพเขียน" (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2527 : 62) และในตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ศิลปินเริ่มมีการปรับเปลี่ยนใช้สีจากสีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic color) ไปสู่การใช้สีเชิงอารมณ์ (Arbitrary color) เป็นการใช้สีเพื่อสี (Color for its own sake) โดยเฉพาะศิลปินกลุ่มโฟวิสต์ และได้พยายามที่จะสร้างสรรค์ความสัมพันธ์และเป้าหมายใหม่ของสี ศิลปินจะทดลองระบายสีให้แบนราบ และไม่เป็นสีที่ได้รับการปรับสภาพไปสู่สีตามธรรมชาติแวดล้อม โดยที่สีช่วยสร้างความปิติตื่นเต้นด้วยตัวของมันเอง ผลงานจิตรกรรมโฟวิสต์เริ่มแสดงความคิดรวบยอดใหม่ในเชิง "สีเพื่อสี" ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2535 : 19)

ในประเด็นของการใช้สีตัดกันนี้ วิรุณ ตั้งเจริญ ยังได้กล่าวไว้เป็นรายละเอียดในหลายประเด็น อาทิเช่น

ทฤษฎีสีของมันเชลล์ (Albert H. Munzell) ได้กล่าวว่า สีแท้ คือ ลักษณะสีที่มองเห็นเด่นชัด แยกไปจากสีอื่น และอยู่ในวงสีทั้งหมด อันประกอบด้วย

1. สีแท้หลัก (Principle hues) 5 สี คือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีม่วง และสีม่วงเพอร์เฟกต์
2. สีผสมระหว่างสีแท้หลัก (Intermediate hues) 5 สี ได้แก่ สีเหลืองแดง สีเขียวเหลือง สีม่วงเขียว สีม่วงน้ำเงิน และสีแดงม่วง
3. สีแท้ระหว่างกลางขั้นที่สอง 10 สี (Second intermediate hues) เช่น สีแดงแดงเหลือง (red-yellow red) สีเหลือง เหลืองเขียว (yellow-green yellow) ฯลฯ (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2535 : 55)

อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงการใช้สีของมาติสส์ไว้เช่นเดียวกันความว่า

มาติสส์ได้แนวจากเซซานทางรูปทรงและทางความรู้สึก (Clarity of form & Purity of sensation) และนำมาปรับปรุงใหม่ โดยยึดเป็นหลักประจำใจว่า "โลกภายนอกที่เห็นชัดเจนนี้มีอยู่ในจิตใจของศิลปิน และความรู้สึกขึ้นอยู่กับประสบการณ์" หลักในการแสดงออกของมาติสส์นี้ หมายถึงว่า ความสัมพันธ์ของรูปทรงและสีจะต้องสอดคล้องกันตามที่ศิลปินต้องการ (อารี สุทธิพันธุ์. 2535 : 208)

จากบางส่วนในเอกสาร Notes of a painter ซึ่งเขียนโดย Henri matisse ที่ได้กล่าวถึงเรื่องของการใช้สีไว้อย่างน่าสนใจ สรุปได้ว่า

1. การใช้สีต้องใช้ตามที่ตนเองรู้สึก ไม่ใช่ตามทฤษฎี
 2. การตัดกันของสี สามารถที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดผลตามความพอใจได้
 3. การแสดงคุณค่าแห่งความงามด้วยความสดใสของสี
 4. การถ่ายทอดความรู้สึกด้วยการใช้สีและความสดใสของสี ต้องรักษาไว้ไม่ให้เสียไป
- (Henri Matisse. 1908 : 35)

อิทธิพลทางแนวคิดในการใช้สีตรงกันข้ามของมาติสส์ ได้ทำให้ศิลปินที่เป็นอดีตนายกรัฐมนตรีของไทย ผู้ล่วงลับถึงกลับมาประยุกต์ใช้ในงานของตน อย่างเช่นภาพเขียนสีน้ำมันบนผ้าใบ "บุญเรือน" ซึ่งมีขนาดภาพ 34 × 49 ซม. ที่ได้เขียนขึ้นโดย พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เมื่อปี พ.ศ.2502 ก็ได้รับแรงบันดาลใจมา

จากภาพ The Green Line ของ อองรี มาติสส์ และใช้ต้นแบบตัวจริงจากท่านผู้หญิงฯ (ไกรศักดิ์ ชุณหวัน. 2542 : สัมภาษณ์)

จากในอดีตซึ่งได้มีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่มีการนำเอาคู่สีตรงกันข้ามมาใช้นับจากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ.2541 ผู้วิจัยมีผลงานภาพจิตรกรรมสีตรงกันข้ามรวมจำนวน 9 ชิ้น ซึ่งผลงานเหล่านั้นล้วนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า ผู้สร้างมีความกล้าและไม่กล้าพอในการใช้สี การถูกวิจารณ์ว่าขาดความชัดเจนทั้งรูปแบบและเนื้อหา ซึ่งเป็นการทำให้หนีไปว่า ผู้ริเริ่มสิ่งใดใหม่มักถูกสังคมสอบสวนเสมอ และเมื่อได้พิจารณางานจิตรกรรมของ อองรี มาติสส์ เป็นผู้เสนอผลงานจิตรกรรมสีตรงกันข้ามที่มีความชัดเจนทั้งรูปแบบและเนื้อหา โดยเฉพาะมีกลวิธีในการใช้สีในผลงานจิตรกรรมที่ถูกวิจารณ์ว่าดูร้ายราวสัตว์ป่า จนกระทั่งส่งผลให้ระนาบรองรับนั้นร้อนราวกับไฟ และความรุนแรงทางความรู้สึกก็ได้มีปรากฏขึ้นบนระนาบนั้นด้วย จึงทำให้เกิดความสนใจที่จะนำมาพัฒนาผลงานของผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของมาติสส์ กรอบกับเป็นผลงานจิตรกรรมที่มีความโดดเด่นและน่าสนใจศึกษา อีกทั้งไม่ปรากฏมีนักศิลปะคนใดสนใจศึกษาในประเด็นนี้นักนัก ผู้วิจัยจึงเกิดความประสงค์ที่จะศึกษาวิจัยจิตรกรรมสีตรงกันข้ามตามกระบวนการแบบผลงานของอองรี มาติสส์ และนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาการใช้สีตรงกันข้ามในจิตรกรรมที่มีรูปแบบเฉพาะของผู้วิจัย เพื่อพัฒนาสร้างเป็นผลงานจิตรกรรมในแนวทางใหม่ที่คำนึงถึงแรงในบริเวณว่าง หรือบทบาทของพื้นที่ว่างในลักษณะของการผลัก – ดึง (Push-Pull) รูปทรงเปิด – ปิด (Opened – Closed Form) และความรู้สึกที่ได้รับจากตัดกันของสีตรงกันข้ามไปพร้อม ๆ กันตามเนื้อหาเรื่องราวที่อยู่ในกรอบบริบทของผู้วิจัย คือ การใช้สีตรงกันข้ามในตัวแทนตะลุ้งซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ เฉพาะภาพที่มีการใช้สีสดใส และตัดกันอย่างตรงข้าม
2. เพื่อนำความรู้ในเรื่องการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามในผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ มาพัฒนาประยุกต์ใช้ในงานจิตรกรรมสีน้ำมันที่มีรูปแบบเฉพาะของผู้วิจัย
3. เพื่อใช้องค์ความรู้ที่ได้มาจากการวิจัย เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสมัยใหม่

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้รับองค์ความรู้เรื่องจิตรกรรมสีตรงกันข้ามตามกระบวนการแบบผลงานของอองรี มาติสส์
2. สามารถนำความรู้ในเรื่องจิตรกรรมสีตัดกันอย่างตรงข้ามตามกระบวนการแบบผลงานของอองรี มาติสส์ มาพัฒนาสร้างเป็นผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันที่มีรูปแบบเฉพาะของผู้วิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาจิตรกรรมสีตัดกันอย่างตรงข้ามตามกระบวนแบบผลงานขององรี มาติสส์ จะศึกษาดังนี้

1. เอกสารหลัก

1.1 ศึกษาแนวคิดเรื่องกระบวนแบบการให้สีตรงข้ามจากสารนิพนธ์ชื่อ Notes of a Painter ของ องรี มาติสส์ ฉบับภาษาอังกฤษ (อาร์ สุธิพันธุ์. (2540) Henri Matisse. 1908. เอกสารปะติด)

1.2 ศึกษาผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ จากหนังสือภาพดังนี้

- Essers, Vokmak, Hulse, Michael. (1993). Henri Matisse. 1869 – 1954. Master of Colour Koln : Benedikt Tachen.
- Jack Fiam.(1984). *Henri Matisse*. Koll : Kone Mann Verlasgesell Schaft.
- John Elderfield. (1992). *Henri Matisse A Retrospective*. The Museum of Modern Art. Newyork.
- John Walker. (1984). *National Gallery of Art : New York*. Harry N. Abrams Inc. Publishing.
- Marina Bessonova and Willi am James Williams.(1986). *Impressionism Post-Impressionism*. Leningrad Aurora Art Publishers.

2. ศึกษาจากผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันขององรี มาติสส์ เฉพาะที่มีการใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้าม และได้สร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1905 - 1907 รวมจำนวน 10 ภาพ จากภาพจิตรกรรมที่ได้สุ่มตัวอย่างตามจุดมุ่งหมายมาทั้งหมด 25 ภาพ ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากบุคคลที่มีประสบการณ์ด้านการใช้สีในผลงานจิตรกรรมสมัยใหม่คือ 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิโคเล ระเบิดนอห์มัต 2. อาจารย์จรรยา ศรีพันธ์ เป็นดังนี้

- 2.1 ภาพ Landscape at Collioure. 1905
Oil on canvas, 39 x 46.2 cm.
- 2.2 ภาพ Study for "Le Bonheur de Vivre". 1905
Oil on canvas, 46 x 55 cm.
- 2.3 ภาพ Woman at the Window. 1905
Oil on canvas, 31.8 x 29.8 cm.
- 2.4 ภาพ The Open Window. 1905
Oil on canvas, 55.2 x 46 cm.
- 2.5 ภาพ The Roofs of Collioure. 1905
Oil on canvas, 59.5 x 73 cm.
- 2.6 ภาพ The Woman with the Hat. 1905
Oil on canvas, 80.6 x 59.7 cm.
- 2.7 ภาพ The Green Line. 1905
Oil on canvas, 40.5 x 32.5 cm.
- 2.8 ภาพ Girl Reading. 1905 - 1906
Oil on canvas, 72.7 x 59.4 cm.

2.9 ภาพ Oil Sketch for “Le Bonheur de Vivre”. 1905 - 1906

Oil on canvas, 40.6 x 54.6 cm.

2.10 ภาพ Le Luxe (II). 1907 - 1908

Caseir on canvas, 209.5 x 138 cm.

สรุป ส่วนใหญ่เป็นผลงานที่ได้สร้างขึ้นในปี ค.ศ.1905 (9 ภาพ) ซึ่งเป็นปีแรกเริ่มของยุคโฟฟ

3. งานวิจัยนี้จะศึกษาจิตรกรรมสีตัดกันอย่างตรงข้ามตามกระบวนแบบผลงานของอองรี มาติสส์ เท่านั้นตามวัตถุประสงค์ข้างต้น โดยเน้นประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนแบบการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามในผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์

3.2 การนำแนวคิดของอองรี มาติสส์ เรื่องการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามมาพัฒนาประยุกต์ใช้ใน งานจิตรกรรมตามแบบอย่างของผู้วิจัยโดยเฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สีตัดกัน (Contrast Colors) ในผลงานวิจัยชิ้นนี้ หมายถึง การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามในวงสี เพื่อ แสดงสุนทรียภาพในรูปแบบของการใช้สีที่ตัดกัน

2. เนื้อหาของภาพ (Subject Matter) ในผลงานวิจัยชิ้นนี้ หมายถึง แนวคิดแฝงที่สะท้อนออกมาจากการ แสดงพื้นบ้านในรูปของตัวหนังสือที่แสดงท่าทางเคลื่อนไหว

3. กลวิธี หมายถึง วิธีการใช้สีบนพื้นสีแดง และการทาล้ำมัน Liquin เคลือบเพื่อสร้างความสด ใสของสีแท้

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัย

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์การใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามในผลงาน จิตรกรรมของอองรี มาติสส์ และนำผลของการวิจัยมาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน ในรูปแบบ เฉพาะของผู้วิจัย วิธีการศึกษาเป็นไปตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลเรื่อง “การใช้สีตรงกันข้าม” จากแหล่งที่มาต่าง ๆ ดังนี้

1.1 สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

1.2 หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

1.3 หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร

1.3.1 หอสมุดกลาง

1.3.2 หอสมุดคณะมัณฑนศิลป์

1.4 ห้องสมุดสำนักศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสงขลา

1.5 ห้องสมุดสถาบันทักษิณคดีศึกษา : เกาะยอ สงขลา

1.6 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะความคิดที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์จิตรกรรมสมัยใหม่ โดยเฉพาะเรื่อง การใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม และสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ ชะมุณี ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ

1.7 ถ่ายภาพผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันของอารี สุทธิพันธุ์ และสัมภาษณ์เรื่องทัศนะการใช้สี ตัดกันอย่างตรงข้าม พร้อมทั้งศึกษาข้อเขียนและบทความต่าง ๆ ที่อารี สุทธิพันธุ์ มอบให้

1.8 ศึกษาข้อมูล ถ่ายภาพ เรื่องราวเกี่ยวกับองรี มาติสส์ และผลงานที่จะนำมาดำเนินการวิจัย ณ ห้องสมุด สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา

ฯลฯ

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ และกลวิธีทางศิลปะในแขนงจิตรกรรมสีน้ำมัน ทั้งเอกสารในประเทศและต่างประเทศ

3. นำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาวิเคราะห์สรุป เพื่อประโยชน์ในการวิจัยเรื่อง “การใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม” ของผู้วิจัย

4. ทดลองปฏิบัติการ เป็นชิ้นงานตัวอย่างขนาดเล็ก (60 x 80 ซม.) เพื่อหาข้อสรุป เป็นตัวอย่างผลงานการวิจัย จำนวน 2 ชิ้น

5. นำเสนอเค้าโครง – ผลการวิเคราะห์การใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามตามแบบอย่างผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์

6. นำผลของการศึกษาวิจัยมาประยุกต์และพัฒนาสร้างผลงานจิตรกรรมในลักษณะของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามตามรูปแบบเฉพาะของผู้วิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

การใช้สีตัดกันในงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ จะใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามตามความรู้สึกในการแสดงออกเฉพาะตน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารประกอบและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับข้อมูลที่จะศึกษาแยกประเภทเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้สีในผลงานจิตรกรรมแบบโฟวิสต์
 - 1.1 แนวคิด สาเหตุ และความเป็นมาของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามในงานจิตรกรรมแบบโฟวิสต์
2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอองรี มาติสส์
 - 2.1 ข้อมูลประวัติชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์
 - 2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ในผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์
3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามในผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ ในช่วงระหว่าง ปี ค.ศ. 1905 – 1907 ในประเด็นของ
 - 3.1 แนวคิดในการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามสร้างสรรค์ผลงาน
 - 3.2 กลวิธีของการสร้างสรรค์
 - 3.3 กลวิธีศิลปะ

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้สีในผลงานจิตรกรรมแบบโฟวิสต์

1.1 แนวคิด สาเหตุ และความเป็นมาของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามในงานจิตรกรรมแบบโฟวิสต์
โฟวิสต์ หรือ โฟฟ มาจากคำในภาษาฝรั่งเศส Fauve ซึ่งแปลว่า สัตว์ป่า ซึ่งเกี่ยวกับชื่อของศิลปะแบบนี้น่าที่จะถูกตั้งให้ได้อย่างประชิดประชิด ระคนกับการดูแคลนจากนักวิจารณ์ศิลปะ ซึ่งได้เกิดขึ้นหลังจากที่เขาได้เข้าไปชมนิทรรศการศิลปะ ที่มีการคละรวมกันของผลงานศิลปกรรมแบบยุคฟื้นฟู (Renaissance) กับยุคใหม่ที่เป็นของกลุ่มศิลปินร่วมสมัย ซึ่งมีการใช้สีที่สดใสอย่างรุนแรง ดุดัน รวากับฝูงของสัตว์ป่าที่กำลังห้อมล้อมผลงานศิลปะแบบเก่ายุคฟื้นฟูอยู่ เมื่อกลุ่มของศิลปินยุคใหม่ทราบ และได้นำมาใช้เป็นชื่อเรียกลักษณะของการสร้างผลงานศิลปะในกลุ่มของตน ที่มีการใช้สีสดใสตัดกันอย่างรุนแรง

เรื่องการใช้สีของเหล่าศิลปินกลุ่มโฟวิสต์นี้ ก่าจร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงไว้มีความว่า พวกเขาจะใช้สีที่สดใสตัดกันอย่างรุนแรง จำพวกสีแดง สีเขียว สีส้ม และสีน้ำเงิน เป็นส่วนมาก สีจะทำหน้าที่สำคัญมากกว่าสิ่งใดทั้งหมด และใช้สีตามอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวเป็นสำคัญ ปฏิเสธการใช้สีเป็นจุดตามแบบศิลปะประทับใจนิยมใหม่ (Neo – Impressionism) (ก่าจร สุนพงษ์ศรี. 2523 : 124)

ศิลปะแบบโฟวิสต์ เริ่มแสดงบทบาททางสังคมได้ประจักษ์ในทอนตัน ๆ ของคริสต์ศตวรรษที่ 20 โดยที่กลุ่มของศิลปินผู้สร้างมุ่งเน้นการแสดงออกด้วยการใช้สีที่รุนแรงสดใส เป็นตัวแทนในการแสดงออกตามที่ตนเอง รู้สึก มากกว่าสาระของเนื้อหาเรื่องราว หรือความเหมือนจริงตามแนวตาเห็นโดยทั่ว ๆ ไป

ศิลปินโฟวิสต์ในทอนตันได้รับอิทธิพลจากศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ในยุคหลังและยุคใหม่ แต่ต่อมาได้พัฒนามาเป็นของตนเอง ซึ่งเกี่ยวกับในเรื่องนี้ อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวไว้มีความว่า

พวกศิลปินโฟวิสต์มีความเห็นว่า การระบายสีเป็นจุด (Divisionism) นั้น เป็นกลวิธี (Technique) หาได้มีคุณค่าแห่งสุนทรียภาพแฝงอยู่ ไม่แสดงความรู้สึกเด่น ไม่ตื่นเต้น ทำให้รูปวัตถุที่มองเห็นถูกทำ...วูบวาบ ขาดความกลมกลืนของสี มาติสส์จึงเขียนสีสด ๆ ด้วยสีแท้ และระบายสีตามความรู้สึกภายในของตน โดยใช้สีแท้ ๆ ทั้งกลมกลืน และตัดกันของสีไปพร้อม ๆ กัน (อารี สุทธิพันธุ์. 2535 : 207)

ในประเด็นของการใช้สีตัดกันแบบตรงข้าม จีร์ฟันท์ สมประสงค์ ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความว่า

พวกโฟวิสต์ มีการใช้สีที่สดรุนแรงตัดกันตามความคิดอย่างอิสระ จะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความรู้สึกภายในได้ดีที่สุด ไม่จำเป็นต้องเป็นสีที่ปรากฏตามตาเห็นของธรรมชาติเท่านั้น (จีร์ฟันท์ สมประสงค์. 2533 : 108)

และเกี่ยวกับเรื่องเดียวกันนี้ กำจร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงไว้เช่นเดียวกันความว่า มาติสส์เข้าถึงจุดของโฟวิสต์อย่างเต็มที่เมื่อสีมีความรุนแรงสดใส จากคำบันทึกของมาติสส์เองที่ได้กล่าวเอาไว้ว่า เราปฏิบัติต่อสีเหมือนกับมันเป็นดินระเบิด เราต้องระเบิดมันเพื่อผลิตแสง... (กำจร สุนพงษ์ศรี. 2528 : 128)

การใช้สีตัดกันแบบตรงข้ามของพวกโฟวิสต์นี้ สงวน รอดบุญ กล่าวถึงไว้เช่นเดียวกัน มีความว่า

...เป็นงานจิตรกรรมที่มีสีสั่นขัดแย้งกันอย่างรุนแรง (The Violent Colour Clashes) กลุ่มโฟวิสต์ ใช้สีเจิดจ้า (Bold Colours) ตัดกันเป็นการใช้สีแบบบ้า ๆ ... (สงวน รอดบุญ. 2533 : 65 – 66)

อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงการใช้สีตัดกันของกลุ่มศิลปินโฟวิสต์ไว้มีความว่า

กลุ่มโฟวิสต์นำเอาความสว่างไสวของสีมาใช้เป็นสื่อแทนความรู้สึกแสดงออก เช่น ระบายสีแดงใกล้กับสีเขียว และระบายสีตรงข้ามกันหลาย ๆ สี โดยมุ่งหมายที่จะให้เกิดรูปแบบโครมสีใหม่อย่างมีความรู้สึก... (อารี สุทธิพันธุ์. 2541 : 59)

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ ได้กล่าวถึงการใช้สีตามแนวทางของโฟฟส์ไว้มีความว่า

Fauvis, Les คัดโฟฟ กลุ่มของจิตรกรซึ่ง ปฏิวัติรูปแบบงานจิตรกรรมขึ้นใหม่ ในต้นศตวรรษ 20 นักวิจารณ์ศิลปะร่วมสมัยใช้เรียกตามลักษณะของการใช้สีอย่างอิสระและรุนแรง จะใช้สีที่สดใสแถมด้วยแนวความคิดที่ว่า การแสดงออกที่ดีที่สุด คือ การถ่ายทอดความรู้สึก อารมณ์จากภายในซึ่งสำคัญกว่าการถ่ายทอดสิ่งที่เห็นตามธรรมชาติ ต่อด้านศิลปะประทับใจใหม่ที่ใช้สีแถมเป็นจุด (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2540 : 321)

ช่วงระยะเวลาการสร้างผลงานจิตรกรรมในช่วงที่ 2 ระหว่างปี ค.ศ. 1905 – 1907 เรียกยุคนี้ว่า ยุคโฟฟ (Fauve) อันมีความหมายว่ามีกลวิธีในการนำเสนอผลงานที่ดูร้ายราวสัตว์ป่า

มาติสส์ใช้เวลาช่วงฤดูร้อนของปี 1905 ทำงานเคียงข้างไปกับเดอแรม และให้ความหมายของลัทธิโฟวิสต์ว่า “เป็นโครงของสีที่อยู่ร่วมกันอย่างอิสระจากภายในโดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงจากโลกภายนอก โดยใช้สีตามความรู้สึก แต่จะแสดงถึงอารมณ์ของศิลปินในการตอบสนองความรู้สึกที่มีต่อสรรพสิ่งอันเห็นอยู่เบื้องหน้า การปะทะกับสรรพสิ่งได้ทำให้บังเกิดเรื่องของการให้สีแห่งขึ้นมา และลัทธิโฟวิสต์แพร่หลายอยู่เพียง 3 ปีเท่านั้น (ค.ศ. 1905 – 1909) โดยที่ปี ค.ศ. 1907 ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่สูงสุดของลัทธินี้ (Elderfield. 1992 : 133)

จิรพันธ์ สมประสงค์ ได้กล่าวถึงการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามในผลงานจิตรกรรมแบบโฟวิสต์ไว้มีความว่า

พวกโฟวิสต์มีการใช้สีแท้ที่สดใสรุนแรงตัดกันตามความคิดอย่างอิสระ เพื่อแสดงถึงความรู้สึกภายใน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสีที่ปรากฏตามตาเห็นทางธรรมชาติเท่านั้น (จิรพันธ์ สมประสงค์. 2533 : 108)

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองรี มาติสส์

2.1 ข้อมูลประวัติชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ (Henri Emile Benoit Matisse)

แนวทางเส้นทางชีวิตของศิลปินองรี มาติสส์ ก็แตกต่างกับศิลปินผู้โด่งดังคนอื่น ๆ ที่เริ่มต้นอย่างมีอุปสรรคมากมาย แต่ด้วยความมุ่งมั่นในเจตนารมณ์แห่งพลังสร้างสรรค์ ความสำเร็จตามที่ใจคิดปรารถนาก็บังเกิดมีขึ้น

กัจจกร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงชีวิตในระยะเริ่มแรกของมาติสส์ ไว้มีความว่า...

มาติสส์เป็นศิลปินชาวฝรั่งเศส ผู้ซึ่งมีชีวิตอยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1869 – 1954 โดยที่เขาเกิดวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 1869 และตาย วันที่ 3 พฤศจิกายน ค.ศ. 1954 และรวมอายุได้ 85 ปี เป็นบุตรของพ่อค้าซึ่งเป็นครอบครัวชนชั้นกลางผู้มีฐานะดีคนหนึ่ง และความต้องการของชีวิตก็เช่นเดียวกันกับจิตรกรอีกหลาย ๆ คน ที่ขัดกับความประสงค์ของครอบครัว ซึ่งบิดาต้องการให้เป็นนักกฎหมาย อันเป็นอาชีพที่ดีมากอาชีพหนึ่งในสังคมของประเทศฝรั่งเศสในยุคนั้น และมาติสส์ก็ทำตามเจตนารมณ์ของครอบครัวในระยะแรก โดยเข้าศึกษาวิชากฎหมาย เขาได้กลายเป็นจิตรกรโดยบังเอิญ เมื่อได้ล้มป่วยลงในปี ค.ศ. 1889 จนถึงกับต้องนอนพักฟื้นในโรงพยาบาล ในขณะที่เขายังเป็นนักศึกษากฎหมายอยู่ เพื่อได้แนะนำให้เขาวาดรูปเพื่อเป็นการผ่อนคลายความเบื่อหน่าย มาติสส์เห็นด้วยกับข้อแนะนำ และได้พบกับความสุขอย่างมากกับงานใหม่นี้ ครั้นเมื่อหายจากการป่วย ก็ตัดสินใจเลิกศึกษาวิชากฎหมายอย่างสิ้นเชิงหันมาสนใจศึกษาวิชาศิลปะอย่างเต็มที่ โดยเมื่อปี ค.ศ. 1893 ได้สอบเข้าสถาบันศิลปะ เอโกล เดส์ โบซาร์ เป็นศิษย์ของ กุสตาฟ โบโร อาจารย์ศิลปะคนสำคัญในระหว่างนั้น ณ ที่นี้เขาได้พบกับ ยอร์จ รูโอลท์ อัลแบร์ต มาร์เกต์ ฯลฯ ซึ่งต่อมากลายเป็นเพื่อนร่วมคิดคนสำคัญของลัทธิโฟวิสต์ กุสตาฟ โบโร เป็นครูผู้มีความสามารถสูง ซ้ำยังเป็นทีปรีชาอย่างดียิ่ง เขาไม่เคยขัดแย้งวิธีการของเขาให้แก่ศิษย์แต่กลับต้องการให้ศิษย์มีความคิดอิสระอย่างเต็มที่ส่งศิษย์ให้ออกไปตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต เขามีความเชื่อว่าสถานที่ที่ควรเรียนรู้คือในพิพิธภัณฑ์ลู่ฟว์มากกว่าภายในโรงเรียน พวกลูกศิษย์จะพากันไปยังพิพิธภัณฑ์เพื่อออกไปลองงานของปูลอง, ชาร์แดงของยุคโรโคโคเป็นที่ชื่นชอบแก่มาติสส์มาก ในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้พวกศิลปินหนุ่มต่างศึกษาวิเคราะห์ในสิ่งต่าง ๆ ของศิลปกรรม อาทิเช่น เรื่องรูปทรง สี ความเด่นของภาพแต่ละภาพ แต่ละจิตรกร มาติสส์ได้จดบันทึกถึงเหตุการณ์ยุคนี้ว่า “มันล้นแต่เป็นงานชิ้นเยี่ยม เราต้องการที่จะสัมผัสความอบอุ่น ดูเลือดที่ไหลเวียนอยู่ภายในเส้นโลหิตของศิลปินเหล่านั้น ด้วยวิธีการเผชิญหน้ากับธรรมชาติ ในความลึกซึ้งที่อยู่ในสภาวะเดียวกันกับที่ศิลปินเหล่านั้นพบอยู่” มาติสส์และสหายต่างดำเนินตามคำสั่งสอนของอาจารย์ ออกไปสังเกตสภาพตามท้องถนนหรือตามร้านค้า การศึกษาของจิตรกรหนุ่มเหล่านี้มีวิธีการศึกษาได้สองแนวทาง ๆ คือ ชั้นแรกศึกษา และหาแรงดลใจจากธรรมชาติ ชั้นที่สอง ศึกษาจากภาพงานศิลปะอันยิ่งใหญ่ของศิลปินในอดีตที่พิพิธภัณฑ์ลู่ฟว์ ถัดมาในปี ค.ศ. 1897 มาติสส์ศึกษาตามแนวความคิดของพวกอิมเพรสชันนิสต์ เซซานน์ (Paul Cezanne) ได้กลายเป็นจิตรกรผู้ให้อิทธิพลแก่เขาและสหายอย่างมาก มาติสส์ได้บันทึกไว้ว่า “เซซานน์มีผลงานอยู่บนรากฐานในพลังของเส้นและสี” จากการชอบและเห็นความยิ่งใหญ่ของเซซานน์ มาติสส์ถึงกับสะสมไว้ซื้อภาพเขียนของเซซานน์ (ภาพคนอาบน้ำ) เขาได้กล่าวว่า “มันเป็นกำลังใจแก่ข้าพเจ้าเมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์ ทำให้กระตือรือร้นความต้องการเป็นศิลปินยิ่งขึ้น”

ในส่วนที่เป็นการนำเอาเรื่องของการใช้สีในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมนั้น มาติสส์ ได้มีความสนใจเรื่องการใช้สีของกลุ่มศิลปินประทับใจนิยมทั้งพวกยุคหลัง และพวกยุคใหม่ (Post Impressionism & Neo Impressionism)

ซึ่ง กัจจกร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานของมาติสส์ โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้สีในผลงานจิตรกรรม มีความว่า

มาติสส์ค้นคว้าหาคุณค่าในผลงานของเซซานน์ โดยเฉพาะในเรื่องสี ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดปริมาตรมีความหนาแน่น และเขายังมุ่งเข้าหาคุณค่าในเรื่องนี้จากโกแก็ง และจิตรกรในกลุ่ม นิโอ-อิมเพรสชันนิสม์ โดยเฉพาะซีญัก มาติสส์กล่าวไว้ว่า "ลัทธินีโอ-อิมเพรสชันนิสม์ในการมวิธีการแต้มสีเป็นจุด ซึ่งเท่ากับเป็นการทำลายความเป็นเอกภาพของสี เขาต้องการสร้างงานศิลปะให้มีความเคลื่อนไหว ไม่ใช่อยู่นิ่งกับที่ดังเช่นพวกอิมเพรสชันนิสต์ทำ คำบันทึกที่กล่าวมาแล้วล้วนอยู่ในบทความเรื่อง "คำให้การของจิตรกร" ซึ่งมาติสส์ได้จัดพิมพ์ขึ้นในวารสารเลอกรังด์ รีวิว เมื่อปี ค.ศ. 1908 นับเป็นเอกสารสำคัญฉบับหนึ่งของประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ คำพูดซึ่งมีชื่อเสียงมากของเขาคือ "เหนืออื่นใดทั้งหมดที่ข้าพเจ้าต้องการ คือ การแสดงออก..." (What I am after above all, is exexpression...) เขาได้กล่าวต่อไปว่า "ข้าพเจ้าไม่สามารถแบ่งแยกระหว่างความรู้สึกที่มีต่อชีวิต กับการแสดงออกของชีวิต... การแสดงออกในวิถีความคิดของข้าพเจ้าไม่ได้ประกอบขึ้นด้วยเครื่องแสดงต้นทาบในใบหน้าของมนุษย์ หรือการหลอกลวงเสแสร้งให้เห็นท่าทางรุนแรง การกระทำทั้งหมดในงานของข้าพเจ้า คือการแสดงออกอันเต็มไปด้วยความหมายในภาพ จะเป็นรูปคนหรือรูปอะไรก็ได้ อากาศอันว่างเปล่าซึ่งห่อหุ้มสรรพสิ่ง, สัตว์ส่วน, ทุก ๆ อนุของภาพ จะได้รับการปฏิบัติอย่างดี การจัดภาพองค์ประกอบนั้นคือ การจัดแสดงของสิ่งต่าง ๆ ตามหลักการของวิชาทัศนศิลป์ ยังมีสิ่งต่าง ๆ อีกมากที่จิตรกรสามารถใช้อำนาจทำได้ เพื่อแสดงความปรารถนาต่ออารมณ์ความรู้สึกของเขา" (กัจจกร สุนพงษ์ศรี. 2523 : 127)

ขณะที่กำลังมีปฏิบัติการสร้างสรรค์ภาพ มาติสส์ ได้มีการเขียนบันทึกเหตุผลของการกระทำเอาไว้ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นสิ่งที่ล้ำค่าต่อกระบวนแบบแห่งการสร้างสรรค์ศิลปะสมัยใหม่ มีชื่อเรียกว่า "บันทึกของจิตรกร"

โดยที่ กัจจกร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงการสร้างบันทึกของมาติสส์ไว้มีความว่า

เมื่อมาติสส์ได้สร้างผลงานและเปิดเผยข้อบันทึกเกี่ยวกับศิลปะออกมา ทำให้จิตรกรรุ่นใหม่ ๆ ต่างรู้สึกว่า พวกศิลปินรุ่นเก่าในอดีตและรุ่นใหม่บางพวก เช่น พวกสัญลักษณ์นิยมนั้นต่างปิดบังคุณค่าอันบริสุทธิ์ของภาพไว้ ทำให้พวกเขาไม่ยอมรับในเรื่องสีอันดูลึกซึ้งแต่เพียงอย่างเดียวของพวกสัญลักษณ์นิยม ดังนั้นลัทธินี้จึงเสื่อมความนิยมลงไปในที่สุด ในเวลาเดียวกันกับภาพวาดขนาดเล็ก ๆ ของเปอร์เซียและลายผ้าของอียิปต์โบราณ ได้เข้ามามีบทบาทต่อความคิดของมาติสส์และสหายหนุ่มกลุ่มโฟวิสต์ โดยเขากล่าวว่ารูปแบบที่เหมือนตามธรรมชาติจะต้องเปลี่ยนรูปไป และอาจมีความสำคัญเป็นรองทางด้านกฎเกณฑ์ของความรู้สึกภายในและจะต้องไม่ถูกลอกเลียน หากต้องแสดงออกให้ได้ความรู้สึกด้วยสี งานศิลปะจะต้องประกอบด้วยความรู้สึกแสดงออกอย่างรุนแรง และมีความงามคล้ายศิลปะตกแต่ง สิ่งเหล่านี้เป็นจุดเป้าหมายของมาติสส์และพวกโฟวิสต์ที่ต้องการเข้าถึง (กัจจกร สุนพงษ์ศรี. 2523 : 128)

ในช่วงระยะที่มาติสส์ เริ่มนำเอาสีที่สดใสทั้งกลมกลืน และตัดกันมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม อยู่ประมาณช่วงปี ค.ศ. 1905 - 1907 โดยก่อนหน้านี้ เขาได้รับอิทธิพลการใช้สีจากกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์ในยุคหลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งของศิลปินวินเซนต์ ฟานโก๊ะห์

ซึ่ง กัจจกร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงการสร้างสรรค์งานของมาติสส์ในช่วงนี้ไว้มีความว่า

ในปี ค.ศ. 1899 มาติสส์ได้พบกับเดอร์แรง และวลาแมงค์ ผู้เป็นนักแข่งรถจักรยาน นักดนตรี จิตรกร และคนป่าเถื่อนผู้สุภาพอ่อนโยน วลาแมงค์ผู้นี้ศรัทธาในงานของฟานโก๊ะห์อย่างมากจนถึงกับกล่าวว่า ฟานโก๊ะห์เป็นยิ่งกว่าบิดาเขา

เสียอีก เดอแองถูกชักนำให้ก้าวเข้าสู่ความคิดของฟิสิกส์อย่างแท้จริงภายใต้การชี้แนะของมาติสส์ จากคำบันทึกของเขาเองกล่าวว่า "...เราปฏิบัติต่อสีเหมือนกับมันเป็นดินระเบิด เราต้องระเบิดมันเพื่อผลิตแสง..." จิตรกรทั้งสามได้ทำงานร่วมกัน ภาพของมาติสส์เข้าถึงจุดของฟิสิกส์เต็มที่ เมื่อสีมีความรุนแรง สดใส การจัดองค์ประกอบภาพมีอิสระ เขามีความเชื่อในศิลปะว่า "มีเพียงสิ่งเดียวที่สามารถออกคำสั่งให้อารมณ์เป็นไปตามความต้องการได้ คือ ตัวศิลปินเอง... เมื่อข้าพเจ้าฝันถึงศิลปะซึ่งมีหลักสมดุล ความบริสุทธิ์ และความสงบสันติ โดยปราศจากความลำบากที่จะบีบคั้นในเรื่องราวซึ่งอาจจะทำหน้าที่คล้ายสิ่งที่มีระเบียบอารมณ์ ความคิด บางครั้งศิลปะก็เหมือนแก้วอันมืดมิด ๆ ซึ่งเป็นที่หักกายจากการเหนื่อยล้า"

มาติสส์จัดงานแสดงผลงานเดี่ยวเมื่อปี ค.ศ. 1904 ที่แกลอรีของ ออมบรวัสส์ ไวยาร์ด แต่ทว่าประสบความสำเร็จไม่มากนัก ถึงกระนั้นผลของมันก็ในระยะต่อมาทำให้สังคมยอมรับความสำคัญของกลุ่มฟิสิกส์ ในขณะที่เดียวกันมาติสส์ก็ได้รับความ นับถือในฐานะหัวหน้าของกลุ่มด้วย เขาสร้างผลงานภาพเขียนตามหลักการไว้มา รวมทั้งบทความ บทความความคิด ทำให้ชื่อเสียงของเขากระจายไปทั่วยุโรป ผลงานที่สร้างขึ้นมามีลักษณะที่ต่างไปจากการของสถานสะสมภาพทั้งของรัฐและเอกชน (นักเลงสะสมภาพผู้มีชื่อเสียง คือ ชูกิน และโมโรซอฟ ชาวรัสเซีย มีภาพของมาติสส์มาก) ในปี ค.ศ. 1908 มาติสส์ได้เปิดสถาบันส่วนตัวชื่อ อะคาเดมี มาติสส์ สำหรับสอนศิลปะอย่างสากล ศิษย์ของสถาบันหลายคนเป็นผู้มีบทบาทต่อวงการศิลปะอย่างมาก ในชีวิตบั้นปลายของจิตรกรผู้นี้มีแต่ความสงบราบรื่น เขาชอบทำงานในภาคใต้ของฝรั่งเศส เช่น ที่แซงโตปาส หรือในประเทศสเปน และโมร็อกโก ส่วนในฤดูหนาวก็พำนักอยู่ที่เมืองนีซ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันตลอดเวลา จนกระทั่งถึงแก่กรรม ณ บ้านพักนอกเมืองนีซ ในปี ค.ศ. 1954 รวมอายุได้ 85 ปี (กัจจกร สุนพงษ์ศรี. 2523 : 126 – 129)

อาร์ สุธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงการสร้างผลงานจิตรกรรมโดยเฉพาะเรื่องการใช้สีของมาติสส์ไว้เช่นกัน โดยกล่าวว่า "ผลงานของยุคแรกของเขา เผยให้เห็นความสนใจในลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ยุคใหม่ (การผสานจุดสีของเซอร์วาร์) หลังจากนั้นเขาก็ฝึกฝนกับผลงานแบบการใช้สีแท้สด ๆ ระบายบนเนื้อที่ว่าง ๆ และมักจะใช้รูปร่างลักษณะต่าง ๆ อย่างอิสระ มาติสส์กล่าวว่า

"ในการมองภาพจิตรกรรม ควรลืมเสียว่ามันเป็นเรื่องอะไร" ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการปูทางให้กับคตินิยมของศิลปะในหลายลัทธิ เมื่อแสดงภาพครั้งแรก มีผู้สงสัยว่า "ไม่เหมือนรูปผู้หญิง" และมาติสส์ได้ตอบว่า "นั่นไม่ใช่รูปผู้หญิง แต่เป็นรูปเขียนรูป ผู้หญิง" ซึ่งมาติสส์ หมายถึงว่า การดูภาพเขียน ให้มุ่งที่ความรู้สึก มากกว่าความเหมือนจริงตามตาเห็น ในการแสดงออกเขามีวิธีการอยู่ 2 วิธีด้วยกัน คือ 1. การแสดงออกอย่างหยาบ ๆ และให้เร้าอารมณ์ทางศิลปะ 2. แสดงออกด้วยความรู้สึกโดยการจัดภาพ กล่าวคือ ระบายสีตามความรู้สึกภายในต่อความเป็นจริงของชีวิต ด้วยลักษณะรุนแรงของสีและใช้สีแท้ ทั้งกลมกลืนและตัดกัน เขาได้แนวจากเซซานทางความรู้สึกและทางรูปทรง (Sensation & Form) แล้วนำมาปรับปรุงใหม่ โดยยึดหลักว่า ความรู้สึกขึ้นอยู่กับประสบการณ์

ซึ่งสรุปการสร้างผลงานจิตรกรรมของมาติสส์ ได้เป็นดังนี้ คือ

1. แสดงสีที่รุนแรง โดยใช้สีแท้
2. แสดงออกตามอารมณ์ภายในด้วยสี โดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงตามตาเห็น
3. แสดงออกด้วยความคิดสร้างสรรค์ เคารพพลังของวัสดุอย่างเสรี
4. ให้ความสำคัญกับบริเวณว่าง

(อาร์ สุธิพันธุ์. 2535 : 206 – 207)

ช่วงระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงานขององรี มาติสส์ แบ่งได้เป็น 7 ช่วงเวลาดังนี้คือ

Part I 1869 – 1905

Discovering Modern Art

Part II 1905 – 1907

The Fauvist Epoch

Part II 1908 – 1913 Notes of a Painter (1908)

Art and Decoration

Part IV 1913 – 1917

Abstraction and Experimentation

Part V 1917 – 1930

The Early Years at Nice

Part VI 1930 – 1943

Theme and Variations

Part VII 1943 – 1954

The Finals Years

ช่วงระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ แบ่งออกเป็น 7 ช่วง โดยช่วงที่ถือว่าโดดเด่นสูงสุดอยู่ในช่วงที่สอง (ปี ค.ศ. 1905 – 1907) ซึ่งมีจำนวนผลงานทั้งสิ้น 41 ภาพ

2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ในผลงานจิตรกรรมของ อองรี มาติสส์

จากบทความเรื่อง "Note of a Painter" ซึ่งพิมพ์ลงในวารสาร La Grande Revue เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม ค.ศ. 1908 นั้นจะพบได้ว่าการบันทึกวัตถุดิบประสงค์ และเป้าหมายของจิตรกรเกี่ยวกับเรื่องของการถ่ายทอดรูปแบบมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าผลงานสร้างสรรค์ด้วยสีที่เขาได้สร้างขึ้นจากวัสดุและกลวิธีต่าง ๆ เพื่อสื่อถึงคนรุ่นหลังได้อีกหนทางหนึ่งด้วย จีร์ฟันซ์ สมประสงค์ ได้กล่าวถึงการใช้สีของมาติสส์ ไว้มีความว่า มีการใช้สีที่สดใสรุนแรงตัดกันตามความคิดอย่างอิสระจะแสดงถึงความรู้สึกภายในได้ดีที่สุด ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นสิ่งที่ปรากฏตามที่เห็นทางธรรมชาติเท่านั้น (จีร์ฟันซ์ สมประสงค์. 2533 : 108) ลัทธิโฟวิสต์แพร่หลายเพียง 3 ปีเท่านั้น โดยปี ค.ศ. 1907 ถือเป็นช่วงเวลาที่สูงที่สุดยุค สรุปสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยได้เป็นดังนี้

1. ความเข้มข้นของความรู้สึก ได้มาจากการตัดกันของสีที่บางสดใส จะแสดงความรู้สึกด้วยสี
2. สีทุกสีมีความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกัน
3. ใช้สีตามที่ตนเองรู้สึกพอใจ ไม่ใช่คำนึงถึงทฤษฎีทำให้จะสร้างกฎเกณฑ์ใหม่ขึ้นมาได้
4. การดูภาพจะไม่สนใจเรื่องราว แต่จะสนใจเฉพาะความรู้สึกประทับใจ โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้สีระบายในรูป

(Matisse. 1908 : 73)

กัจจกร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวถึงการใช้สีของมาติสส์มีความว่า มาติสส์ได้กล่าวถึงเรื่องความรู้สึกจากการใช้สีตัดกันอย่างน่าสนใจว่า เราต้องปฏิบัติต่อสีเหมือนกับมันเป็นดินระเบิด ต้องระเบิดมันเพื่อผลิตแสง (กัจจกร สุนพงษ์ศรี. 2523 : 128)

และอารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงลักษณะของแรงจูงใจ ความเชื่อและกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานของมาติสส์ พอที่จะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจในการสร้างสรรค์

ในตอนต้นได้รับอิทธิพลจากศิลปะประทับใจในยุคหลังและศิลปะประทับใจยุคใหม่ (Post Impressionism & Neo Impressionism) ในเรื่องกลวิธีระบายสีเป็นจุด ๆ ด้วยสีแท้ แต่ภายหลังมีความเห็นว่าการใช้สีในลักษณะเช่นนี้มีผลทำให้ “ไม่แสดงความรู้สึกตื่นเต้นและเด่นชัด” รูปวัตถุที่มองเห็นขาดความงามในเรื่องความกลมกลืนของสี การจัดภาพก็ไม่ ตื่นเต้น จึงหันมาใช้สีแท้สด ๆ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง

2. ความเชื่อในการสร้างสรรค์

เขาได้ล้มเลิกความเชื่อและหลักเกณฑ์เก่า ๆ แล้วหันมาสร้างเรื่องราวขึ้นมาใหม่ โดยมีกระบวนการที่ใช้สีแท้สด ๆ มุ่งให้เร้าอารมณ์ทางศิลปะด้วยทฤษฎีสีและการจัดภาพ ซึ่งที่มาของแนวความคิด ได้นำเอาลักษณะเด่นของศิลปะตะวันออกมาดัดแปลงผสมผสานกับศิลปะกรีกและอียิปต์เป็นรูปแบบเฉพาะตนขึ้นมาใหม่แนวทางของเขานี้ในเรื่องรูปทรงและความรู้สึก ก็ได้มีอิทธิพลอยู่น้อย

ด้านเนื้อหาเรื่องราวมีอยู่ทุกประเภท ทั้งที่มีรูปคนและไม่มีรูปคน ส่วนในด้านกลวิธี มีลักษณะคล้ายรูปตัด (Cut Out Shape) อีกทั้งยังได้นำเอาวิธีการแก้ปัญหาในเรื่องของบริเวณว่าง ตาม หลักการรูปทรงเปิด - ปิด (Opened - Closed Form) มาใช้ร่วมด้วย

3. กระบวนการแบบของการสร้างผลงาน

3.1 แสดงสีแท้ ๆ ที่รุนแรง

3.2 แสดงออกตามอารมณ์ภายในด้วยสี โดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงตามที่เห็น

3.3 แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ เคารพสัจจะของวัสดุ

(อารี สุทธิพันธุ์. 2535 : 207 – 210)

3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ในงานจิตรกรรมของ อองรี มาติสส์ ในระหว่างปี ค.ศ. 1905 – 1907

3.1 แนวคิดในการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของมนุษย์นับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือการใช้สี ซึ่งจะอยู่ในลักษณะของสีที่กลมกลืนและสีตัดกัน จากความหมายของสีตรงกันข้ามหรือสีคู่ประกอบ (Complementary Colors) ที่ สมเกียรติ ตั้งนะโม ได้กล่าวถึงว่า “เป็นสีที่ตัดกันอย่างแท้จริงได้แก่ คู่สีที่อยู่ตรงกันข้ามในวงสี โดยที่คู่สีนี้จะไม่เผื่ออิทธิพลเข้าทำลายซึ่งกันและกันเลย กลับมีแต่จะส่งอิทธิพลให้เด่นยิ่งขึ้น” (สมเกียรติ ตั้งนะโม. 2536 : 27)

จากแนวความคิดเรื่องผลของคู่สีตรงกันข้าม ที่วิรุณ ตั้งเจริญ ได้ให้ทัศนะไว้ว่า “สีตรงกันข้ามหรือสีตัดกัน ต่างก็ผลักดันความเข้ม (Intensity) ของกันและกันให้เด่นชัดยิ่งขึ้น” (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2535 : 50)

และอารี สุทธิพันธุ์ ก็ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องสีตรงกันข้ามที่อองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นไว้เช่นกันว่า “ในสภาพสีส่วนรวม เป็นสีอุ่น (Warm Tone) ที่มีการตัดเส้นด้วยสีตรงกันข้ามเพื่อให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น”

3.2 กลวิธีของการสร้างสรรค์

กลวิธีของการสร้างสรรค์ผลงาน หมายถึง การใช้สื่อดัดกันอย่างตรงข้ามเป็นสื่อในการแสดงรูปแบบของภาพให้ปรากฏ ซึ่งเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับรูปแบบของศิลปะนั้น

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้ให้ทัศนะว่า “ศิลปินจะพยายามสืบค้นการรวมตัวของปัจจัยต่าง ๆ ในบริเวณกว้างให้ดียิ่งมยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นแค่เพียงหนทางที่จะทำให้ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมที่สามารถสัมผัสได้ (A Means to an end)” (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2535 : 65)

และอารี สุทธิพันธุ์ ได้แสดงความเห็นในเรื่องเดียวกันนี้ว่า

ความเชื่อในการแสดงออกของผู้สร้าง แบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มที่เชื่อว่า ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นจากสิ่งที่ยอมรับได้มองเห็นได้ เป็นวัตถุแห่งความทุกข์ทรมาน (Objects of Suffering) ผู้สร้างจะต้องใช้จินตนาการ ความรู้ ความสามารถ สร้างภาพลวง - ภาพพจน์ (Image) ขึ้นมาใหม่ เพื่อที่จะทำหน้าที่เป็นผู้รับทุกข์ทั้งหลายแทน

เมื่อคิดจะระบายสีจะอยู่ที่ไหนก็ได้ ขอให้จิตใจแน่วแน่ ตั้งใจจริงช่วงเวลาระบาย ก็ถือเป็นการแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ของจิตรกรรม

2. กลุ่มที่เชื่อว่า การแสดงออกทรงของจิตรกรรม ซึ่งสร้างขึ้นจากสิ่งที่ยอมรับได้ มองเห็นได้ เป็นวัตถุแห่งความรู้ (Objects of Inquiry) ผู้สร้างจะต้องใช้ความสามารถสร้างภาพลวงขึ้นจากการค้นคว้าทดลองด้วยกระบวนการที่เหมาะสมและภาพลวงที่สร้างขึ้น เป็นการทดลองที่สนองความอยากรู้อยากเห็น ความใฝ่รู้ที่ไม่สิ้นสุด เมื่อคิดจะระบายสี จะต้องพึงการรับรู้ทางตา จากโลกภายนอก ดังนั้นจิตรกรรมจึงเป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็น

3. กลุ่มที่เชื่อว่า การแสดงออกซึ่งสร้างขึ้นจากสิ่งที่ยอมรับได้ มองเห็นได้ เป็นวัตถุแห่งความเบิกบานพอใจ (Object of Delight) ผู้สร้างจะมีความพึงพอใจที่จะระบาย พยายามสื่อให้รู้สึกในความงาม และให้ภาพพจน์ที่สร้างขึ้นใหม่ เป็นตัวแทนของความพอใจไร้กังวล

การเน้นความเบิกบานพอใจ แสดงถึงโลกภายใน และโลกภายนอก มีความสำคัญเท่า ๆ กัน เมื่อคิดจะระบายสี จะแสดงความรู้สึกตามจินตนาการ เริ่มจากโลกภายในหรือโลกภายนอกก่อนก็ได้

4. กลุ่มที่เชื่อว่า การแสดงออกซึ่งสร้างขึ้นจากสิ่งที่ยอมรับได้ มองเห็นได้ เป็นวัตถุแห่งความไม่แน่นอน (Objects of Contingency) ผู้สร้างจะต้องคิดถึงเวลาและบริเวณกว้างซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และภาพพจน์ที่สร้างขึ้นใหม่เป็นตัวแทนของความไม่แน่นอน

การเน้นเวลา และบริเวณกว้าง ทำให้มีพื้นฐานทางความคิดว่า โลกไม่ว่าภายในหรือภายนอกเป็นโลกแห่งความไม่แน่นอน (Uncertainty) เมื่อคิดระบายสี จะนึกเสมอว่า จิตรกรรมเป็นสื่อของเสรีภาพ เตือนให้ตระหนักในความไม่แน่นอน ซึ่งแสดงออกทางระบายสีได้เป็นอย่างดี (อารี สุทธิพันธุ์. 2539 : 2 - 4)

3.3 กลวิธีศิลปะ

กลวิธีศิลปะ (Art's Technique) หมายถึง ลักษณะเด่นของการใช้สื่อวัสดุที่เลือกเป็นสื่อในการแสดงออก (อารี สุทธิพันธุ์. 2539 : 27)

การใช้สี ในลักษณะเด่นของการใช้สื่อวัสดุนั้น การใช้สีเป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจในการรับรู้ระยะเริ่มแรกของการมองเห็น ในผลงานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะในเรื่องของความรู้สึกและมิติที่ได้มาจากการใช้สีตรงกันข้าม และโกสุม สายใจ ได้กล่าวถึง เรื่องการใช้สีตรงกันข้ามไว้ว่า

การใช้สีตรงกันข้ามให้ประสานส่งเสริมกัน (Complementary Colors) สีตรงกันข้าม หมายถึง สีที่อยู่ในตำแหน่งตรงกันข้ามในวงสี ซึ่งมีทั้งหมด 6 คู่ คือ

สีเหลือง	ตรงกันข้าม	สีม่วง
สีเขียวเหลือง	ตรงกันข้าม	สีม่วงแดง
สีแดง	ตรงกันข้าม	สีเขียว
สีส้มเหลือง	ตรงกันข้าม	สีม่วงน้ำเงิน
สีน้ำเงิน	ตรงกันข้าม	สีส้ม
สีส้มแดง	ตรงกันข้าม	สีเขียวเงิน

มีวิธีการนำคู่สีตัดกันไปใช้ในโครงการเดียวกัน จะให้ความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ และบางครั้งแสดงถึงการแตกหัก (โกสุม สายใจ. 2540 : 81)

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้กล่าวถึง มิติของสีแท้ ไว้ว่า

สีแท้ คือ ลักษณะสีที่มองเห็นเด่นชัดแยกออกจากสีอื่น เช่น สีแดงแยกออกจากสีเหลือง สีเขียวหรือม่วง เป็นต้น ในทฤษฎีสีของมันเชลล์ สีแท้ คือ สีในวงสีทั้งหมด อันประกอบด้วยสีแท้หลัก (Principal Hues) 5 สี คือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน และสีม่วงเพอร์เฟกต์ สีผสมระหว่างสีแท้หลัก คือ สีแตระหว่างกลาง 5 สี (5 Intermediate Hues) ได้แก่ สีเหลืองแดง สีเขียวเหลือง สีน้ำเงินเขียว สีม่วงน้ำเงิน สีแดงม่วง สีแตระหว่างกลางชั้นที่สอง 10 สี เช่น สีแดงแดงเหลือง (Red Yellow Red) สีเหลืองเหลืองเขียว (Yellow Green Yellow) ฯลฯ (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2535 : 55)

ส่วนในเรื่องจิตวิทยาเกี่ยวกับสีนั้น สมเกียรติ ตั้งนะโม ได้กล่าวไว้ว่า “สีอ่อนหรือสีสว่างบนพื้นฉากหลังที่เข้มจะดูขยายใหญ่กว่าสีเข้มในพื้นที่สว่าง”

หรือสีที่อยู่บนพื้นสีเข้มจะดูสว่างสดใสกว่าสีที่อยู่บนพื้นสีอ่อน (สมเกียรติ ตั้งนะโม. 2536 : 65)

กล่าวโดยสรุปเรื่องการใช้สี ผู้วิจัยได้ใช้หลักการในประเด็นของ การใช้สีเพื่อให้สีแสดงถึงความรู้สึก และมิติในตัวของมันเองออกมา

การระบายสี

ในผลงานการวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะทดลองใช้กลวิธีระบายสีน้ำมันใช้น้ำมันผืนผ้าใบที่ทารองพื้นด้วยสีแดงเพื่อเพิ่มพลังความสดใสของสี

เกี่ยวกับเรื่องกลวิธีเขียนภาพสีน้ำมันนี้ อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงไว้ว่า

เป็นการถ่ายทอดรูปแบบที่ใช้สีน้ำมันเป็นสื่อบนระนาบรองรับสองมิติ (กว้าง x ยาว) ผลงานเสร็จแล้วเรียกว่า จิตรกรรม ภาพเขียนสี เพนท์ติ้ง (Painting) หรือเรียกชื่อตามที่ผู้สร้างตั้งขึ้น สีน้ำมันนิยมใช้ระนาบที่เป็นผ้าใบซึ่งตั้งอาจจะระบายบนกระดาษ หรือบนระนาบรองรับอื่น ๆ ก็ได้

โดยกระบวนการพื้นฐานในการระบายสีน้ำมัน สามารถประมวลได้ 5 ประการ คือ

- 1. การระบายเสร็จทันที (All at Once) เป็นเทคนิคการเขียนสีน้ำมันอย่างง่ายที่สุด กล่าวคือ เมื่อผสมสีน้ำมันให้มีความเข้มข้นคงที่แล้ว ก็ระบายบนผ้าใบรองรับหรือระนาบรองรับอื่น ๆ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องระบายให้เสร็จในชั่วขณะนั้น จะไม่รอคั่งไว้เพื่อต่อเติมอีกในวันหลัง จุดเด่นของการระบายเสร็จทันทีก็คือ ได้เห็นความรู้สึกประทับใจของตนอย่างเป็นรูปธรรม อาจเป็นรอยแปรงที่ชัดเจน เต็มขาด รอยหยาบของสีบนระนาบรองรับ หากต้องการส่วนละเอียดก็อาจใช้ด้ามพู่กันหรือของแหลมแข็งขีดได้ และที่น่าสนใจก็คือ ภาพเขียนสีน้ำมัน ไม่มีขนาดใหญ่เกินไป พอที่จะพกพาไปเขียนที่ต่าง ๆ ได้

การระบายตามกลวิธีแบบนี้ ผู้สร้างกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์นิยมมาก เพราะเป็นการถ่ายทอดรูปแบบตามความประทับใจของ ผู้สร้าง ที่มีต่อโลกภายนอกได้สะท้อนที่ การดำเนินการตามกลวิธีนี้ มีดังนี้

1. ไปยังสถานที่ประทับใจ รู้ถึงบริเวณที่จะเขียนแน่นอน
2. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม มีสีออกจากหลอดพร้อมที่จะระบาย
3. รวบรวมความประทับใจต่อภูมิภาพตรงหน้า แล้วระบายสีทันที จะร่างก่อนหรือไม่ร่างก็ได้ ขณะระบายขอให้มั่นใจว่าสีที่ระบายมีความเข้มข้นพอดี ไม่เหลวจนเกินไปหากต้องการให้แห้งเร็วก็สามารถ ใช้น้ำมันผสมสีบางชนิดที่มีจำหน่ายได้
4. ระบายตามความประทับใจฉบับพลันทันที หากรู้สึกว่าจะเสร็จก็ไม่ต้องทำต่อ

2. การระบายเคลือบ (Glazing)

เป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากการระบายเคลือบกันของสีน้ำโดยสีที่ระบายครั้งแรกได้ผสมกับสีที่ระบายทับเคลือบภายหลัง การระบายสีแบบนี้ต้องผสมสีให้ค่อนข้างเหลว ระบายให้ทั่วเป็นสีชั้นแรกหรือรองพื้นก่อน แล้วระบายอีกสีหนึ่งเคลือบทับ

การผสมสีน้ำให้ค่อนข้างอ่อนแอกว่าจะเกิดจากสีน้ำหนักพูนกัน ถ้าตบพูนกันแรกก็ได้สีอ่อน หากไม่ตบพูนกันก็จะได้สีแก่ หากต้องการภาพสีน้ำมันให้มีส่วนละเอียดก็อาจทำได้โดยระบายสีเหลืองอ่อนทับเส้นร่างด้วยดินสอดำที่ร่างอย่างละเอียด เมื่อสีเหลืองอ่อนระบายทับบนเส้นดินสอดำที่เป็นกราฟิกก็จะผสมกัน ต้องพิจารณาจากระนาบรองรับ (ผ้าใบ) และดินสอดำที่จะลากผสมกับสีเหลืองอ่อนนั้น เมื่อระบายเคลือบแสดงสีน้ำหนักอ่อนแก่ได้แล้วปล่อยให้แห้ง แล้วจึงระบายตามวิธีแรกต่อไป

จุดเด่นของกลวิธีนี้ คือ เมื่อระบายเคลือบด้วยสีใดสีหนึ่งแล้วสีก็ยังเปียกอยู่ เราก็สามารถระบายสีอื่นตามที่ต้องการทับได้แล้วเกลี่ยให้เรียบ หรือทิ้งไว้ให้แห้ง แล้วระบายเน้นให้อ่อนแก่เพิ่มขึ้นได้ หากใช้สีที่มีลักษณะใสระบายระนาบรองรับผ้าใบใหม่ อาจจะระบายสีเดียวให้สีใส ปล่อยให้ระนาบรองรับ (ผ้าใบ) แสดงความสว่างของสีอ่อนให้เห็นได้

3. การระบายแล้วเช็ดออก (Wiping Off)

เป็นเทคนิคที่ช่วยแก้ปัญหาของพื้นได้อย่างดี กล่าวคือ เราอาจร่างรูปร่างต่าง ๆ ตามที่ต้องการจากหุ่นนิ่งที่เป็นแบบ แล้วระบายสีใดสีหนึ่งให้ทั่วก่อน เมื่อระบายแล้วเช็ดออกด้วยผ้า ส่วนที่ต้องการให้สีอ่อนก็เช็ดมากหน่อย ส่วนที่ไม่ได้เช็ดออกจะเป็นสีที่ระบายสดใส และเมื่อเช็ดแล้วก็ระบายสีของรูปวัตถุจากหุ่นนิ่งได้ทันที อาจจะรอให้สีแห้งแล้วระบายต่อก็ได้ การเช็ดออกนอกจากจะใช้ผ้าแล้ว สามารถใช้เกรียงขูดสีออกได้ ขณะที่สีชั้นแรกแห้ง ระบายอีกสีหนึ่งทับเคลือบลงไปแล้วใช้เกรียงขูดออก ควรให้สีชั้นแรกแห้ง จึงระบายสีทับแล้วขูด การขูดออกต้องระวังอย่าให้ผืนผ้าใบขาด เพราะเคยมีบางท่านขูดแรงเกินไป

นอกจากนี้ยังสามารถเช็ดออกได้ด้วยน้ำมันทินเนอร์เช็ดแล้วทิ้งไว้ให้แห้งจึงระบายสีทับได้ สมัยหนึ่งการเช็ดด้วยทินเนอร์นิยมกันมาก เพราะให้ผลแปลกไปจากที่ระบายทับบนผ้าใบธรรมดา

จุดเด่นของเทคนิคนี้ก็ คือ เมื่อเช็ดออกแล้วสีจะอุดแน่นในรอยขรุขระของผ้าใบ เพราะมีแรงกดซึ่งจะทำให้เกิดลักษณะผิวของวัตถุที่ต้องการได้ เช่น วัตถุที่มีความมัน ผิวเนียน เป็นต้น นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สร้างงานจิตรกรรม ที่จะต้องทดลองเช็ดออกด้วยตนเอง แล้วสรุปรวบรวมผลไว้

4. การระบายสีให้ไหล (Dripping)

เป็นเทคนิคที่คล้ายกับสีน้ำ คือ ต้องผสมสีกับน้ำมันให้ใสและคอยเอียงระนาบรองรับ (ผ้าใบ) เอียงมากก็ไหลเร็ว เทคนิคนี้สามารถระบายทับบนแผ่นผ้าใบที่เกลี่ยสีใดสีหนึ่งเป็นพื้นก่อนแล้วจึงระบายสีให้ไหลทับด้านบน เมื่อสีที่ระบายครั้งแรกนั้นแห้ง การระบายตามวิธีนี้ หากผสมสีกับน้ำมันผสมสี ก็จะมีผลให้สีไหลช้า และหากใช้น้ำมันผสมสีไม่ตี เมื่อแห้งแล้วอาจแสดงให้เห็นรอยแตกของสีได้

จุดเด่นของการระบายให้ไหลนี้คือ เมื่อต้องการสร้างสรรค์รูปแบบสีน้ำมันให้มีรูปร่างแสดงความรู้สึกเคลื่อนไหว ก็สามารถระบายและลาดเอียงให้ไหลตามต้องการ หรือหากต้องการสร้างสรรค์รูปแบบแปลก ๆ ตามจินตนาการเฉพาะตนก็สามารถทำได้ ข้อสำคัญก็คือ ต้องใช้น้ำมันผสมอย่างตีผสมให้เหลวพอที่จะไหลได้สะดวก

5. การระบายสีทับกัน (Scumbling and Impasto)

เป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันทั่ว ๆ ไป กล่าวคือ ระบายสีน้ำมันตามที่ต้องการบนกระดาษรองรับ ทิ้งไว้ให้แห้งแล้วระบายทับบางส่วน ปลอยบางส่วนไว้ การระบายแต่ละครั้งเรียกว่า ชั้นที่ 1 (Layer) จะระบายบางหรือระบายหนา จะใช้รอยฟุ้งหรือเกลี่ยสีก็ได้ โดยทั่วไปแล้วจะระบายสองหรือสามชั้น เพื่อให้สีที่แสดงบนผ้าใบให้ความรู้สึก (Condensation of Colour)

การระบายทับกันช่วยให้ผู้สร้างสามารถปรุงแต่งผลงานได้ตามความต้องการ หากระบายทับกันมากกว่าห้าชั้นขึ้นไปจนรู้สึกว่ายับเยินเกินไปนั้นหนามาก ก็เรียกเทคนิคนี้ว่า Impasto ตลอดช่วงเวลา 6 เดือน อาจจะเขียนทับกันได้เพราะสีน้ำมันยังไม่แห้ง สีน้ำมันโดยทั่วไปแล้วจะแห้งภายใน 6 เดือน ที่รู้สึกว่ายับเยินจริง ๆ แล้วยังไม่แห้งสนิท

จุดเด่นของการระบายสีทับกันนี้ คือ สีแต่ละชั้นจะเป็นสื่อ แทนความต้องการของผู้สร้าง หากต้องการเปลี่ยนแปลงก็สามารถเพิ่มเติมได้ ซึ่งจะช่วยพัฒนาการรับรู้และการถ่ายทอดรูปแบบของผู้สร้างได้เป็นอย่างดี ผู้สร้างจะรู้ว่าควรจะพัฒนาการจัดภาพและรูปแบบได้อย่างไร เพราะการปรุงแต่งแก้ไขเสมอ ๆ จะพัฒนาทักษะทางการถ่ายทอดรูปแบบได้อย่างมีความคิด (Cognitive Skill) (อาร์ สุธิพันธุ์. 2539 : 27 – 30)

ส่วนในการแก้ปัญหาเรื่องของบริเวณว่างนั้น เป็นการพยายามที่จะแสดงมิติในภาพด้วยแนวคิดการเปิด – ปิดรูปทรง โดย นพวรรณ หมั่นทรัพย์ ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “การสร้างความรู้สึกด้วยรูปทรงเปิดและรูปทรงปิดนั้น รูปทรงปิดทำให้เกิดลักษณะที่ปกติ (Formal) และมีโครงสร้างที่ดี ในขณะที่รูปทรงเปิดสร้างความรู้สึกไม่มีกฎเกณฑ์ ซึ่งเกิดจากส่วนประกอบของภาพที่เคลื่อนไหวเข้า – ออก ในภาพด้วยลักษณะไม่ปกติ (Informal)” (นพวรรณ หมั่นทรัพย์. 2539)

ในเรื่องรูปทรงเปิด – ปิด (Opened – Close Form) นั้น นิคอละ ระเด่นอาหมัด ได้กล่าวว่า

รูปทรงปิด คือ รูปทรงที่ถูกกำหนดบริเวณโดยเส้นหรือสี เป็นรูปทรงที่ถูกตัดจากส่วนพื้นโดยเด็ดขาด ภาพรูปทรงปิดมีลักษณะภาพที่ชัดเจน เส้นรอบนอกคมชัด โดยมีเส้นหรือสีติดกับส่วนพื้นทั้งภาพ ส่วนรูปทรงเปิดนั้นมีลักษณะตรงกันข้าม กล่าวคือ ภาพรูปทรงเปิดเส้นรอบนอกจะไม่ปิดกันบริเวณทั้งหมด แต่จะปล่อยให้เกิดช่องระหว่างภาพกับพื้นภาพ ลักษณะภาพจะดูผสมผสานและมีบรรยากาศ (นิคอละ ระเด่นอาหมัด. 2543 : 140)

สำหรับในเรื่องผลัก – ดึง (Push – Pull) ซึ่งเป็นการสร้างมิติลงขึ้นในภาพชั้นมาอีกนัยหนึ่งนั้น นพวรรณ หมั่นทรัพย์ ได้กล่าวถึงว่า “เป็นการสร้างพื้นที่ว่างแบบปริศนา (Spatial Puzzles) เป็นหลักการที่ไม่เพียงแต่ปฏิเสธกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เท่านั้น แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ทั้งหมดเพื่อที่จะสร้างภาพที่มีระยะลึกแปลกประหลาด และเข้าใจยาก” (นพวรรณ หมั่นทรัพย์. 2539 : 106)

ในส่วนของภาพผลงานจิตรกรรมที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากผลงานที่ อองรี มาติสส์ สร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1905 – 1907 ซึ่งเป็นช่วงที่ 2 ของการสร้างสรรค์ผลงานที่เรียกได้ว่าเป็นยุคที่มีการใช้สีรุนแรงดูเด่น ราวกับสัตว์ป่า จนถึงกับทำให้ผนังลูกเป็นไฟ (The Fauvist Epoch) จากจำนวนทั้งหมดประมาณ 30 ภาพ และเลือกเฉพาะภาพที่ได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดเฉพาะเรื่องการใช้สีตรงกันข้ามตามกระบวนการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน จำนวน 10 ภาพ โดยสามารถที่จะนำมาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นต้นแบบของผลงานศิลปะสมัยใหม่ได้ ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะของการสร้างผลงานจิตรกรรมในประเด็นของการใช้สีเพื่อให้แต่ละสีประสานและส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Contrast and Co-Operation Coloring) เป็นลักษณะการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามเฉพาะคู่สีที่น่าสนใจในภาพ กล่าวคือ

- ภาพที่ 1 เป็นการใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวพระ
- ภาพที่ 2 เป็นการใช้คู่สีแดงกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวพระ (2)
- ภาพที่ 3 เป็นการใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวนาง
- ภาพที่ 4 เป็นการใช้คู่สีเขียวกับสีแดง ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวนาง (2)
- ภาพที่ 5 เป็นการใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวยักษ์
- ภาพที่ 6 เป็นการใช้คู่สีแดงกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวยักษ์ (2)
- ภาพที่ 7 เป็นการใช้คู่สีแดงกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวยักษ์ (3)
- ภาพที่ 8 เป็นการใช้คู่สีแดงกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวตลก
- ภาพที่ 9 เป็นการใช้คู่สีแดงกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวตลก (2)
- ภาพที่ 10 เป็นการใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวตลก (3)

สรุปผลลักษณะของการใช้สีตัดกัน ปรากฏว่า มีการใช้คู่สีเพื่อให้แต่ละสีประสานและส่งเสริมซึ่งกันและกัน รวม 10 ภาพ ดังนี้

คู่สีแดง – สีเขียว	จำนวน 10 ภาพ
คู่สีส้ม – สีน้ำเงิน	จำนวน 7 ภาพ
คู่สีเหลือง – สีม่วง	จำนวน 4 ภาพ

โดยมีการใช้คู่สีแดง – สีเขียว มากที่สุด และใช้คู่สีเหลือง – สีม่วง น้อยที่สุด

ซึ่งในขั้นตอนของการปฏิบัติการทดลองนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการปฏิบัติทดลองแบ่งได้เป็นสองช่วง ดังนี้ คือ

ช่วงที่หนึ่ง เป็นการทดลองใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามจากผลการวิเคราะห์ภาพจิตรกรรมต้นแบบขององรี มาติสส์ รวม 10 ภาพ คือ

- ภาพที่ 1 เป็นการใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวพระ
- ภาพที่ 2 เป็นการใช้คู่สีแดงกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวพระ (2)
- ภาพที่ 3 เป็นการใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวนาง

- ภาพที่ 4 เป็นการใช้อนุสียงเดียวกับสีแดง ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวนาง (2)
- ภาพที่ 5 เป็นการใช้อนุสียงเดียวกับสีน้ำเงิน ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวยักษ์
- ภาพที่ 6 เป็นการใช้อนุสียงเดียวกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวยักษ์ (2)
- ภาพที่ 7 เป็นการใช้อนุสียงเดียวกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวยักษ์ (3)
- ภาพที่ 8 เป็นการใช้อนุสียงเดียวกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวตลก
- ภาพที่ 9 เป็นการใช้อนุสียงเดียวกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวตลก (2)
- ภาพที่ 10 เป็นการใช้อนุสียงเดียวกับสีม่วง ในเนื้อหาเรื่องราวของตัวหนังสือที่เป็นภาพตัวตลก (3)

สรุป อนุสียง – สีน้ำเงิน รวม 2 ภาพ
 อนุสียง – สีเขียว รวม 6 ภาพ
 อนุสียง – สีม่วง รวม 2 ภาพ

ช่วงที่สองผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นที่หนึ่ง ไปพัฒนาต่อเป็นภาพผลงานหลังการวิจัย รวม 3 ภาพ คือ

อนุสียงเดียวกับสีเขียว จำนวน 1 ภาพ มีเนื้อหาเรื่องราวที่คลี่คลาย (Variation) ในลักษณะของการลดสเกลตัดตอน (Transformation) ตัวหนังสือจากภาพตัวนาง

อนุสียงเดียวกับสีน้ำเงิน จำนวน 1 ภาพ มีเนื้อหาเรื่องราวที่คลี่คลาย (Variation) ในลักษณะของการลดสเกลตัดตอน (Transformation) ตัวหนังสือจากภาพตัวพระ

อนุสียงเดียวกับสีม่วง จำนวน 1 ภาพ ในเนื้อหาเรื่องราวที่คลี่คลาย (Variation) ในลักษณะของการลดสเกลตัดตอน (Transformation) ตัวหนังสือจากภาพตัวยักษ์

ส่วนเนื้อหาเรื่องราวที่เป็นเรื่องของตัวหนังสือนั้นมีการถ่ายทอดรูปแบบในลักษณะภาพกึ่งนามธรรม (Semi – Abstract) ทั้งสองช่วง

4. ข้อมูลการใช้สีบนตัวหนังสือ ในประเด็นของ

4.1 การใช้สีแท้และตรงกันข้ามในการสร้างสรรค์

การลงสี หรือระบายสีในรูปตัวหนังสือเหล่านั้น สว่าง พนาวสันต์ ได้กล่าวไว้มีความว่า “จะใช้สีเขียว แดง น้ำเงิน ม่วง...” (สว่าง พนาวสันต์. 2527 : 13)

สำหรับการใช้สีในรูปหนังสือเหล่านั้น สถาบันทักษิณคดีศึกษาได้กล่าวไว้มีความว่า ...จะใช้สีจุดฉาดและตัดกันมาใช้ร่วมกัน... (สถาบันทักษิณคดีศึกษา. 2529 : 276)

และมโน พิสุทธิรัตนานนท์ ก็ได้กล่าวถึงการใช้สีในรูปตัวหนังสือไว้เช่นเดียวกันความว่า ...จะเลือกใช้สีจุดฉาดและตัดกัน (มโน พิสุทธิรัตนานนท์. 2528 : 14)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยเรื่อง “จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนแบบผลงานของ อองรี มาติสส์” นี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Developmental) โดยใช้การวิเคราะห์เรื่องกลวิธีการใช้สีตรงข้าม และนำเสนอผลงานวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) จากนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษามาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในรูปแบบของผู้วิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัย เรื่อง “จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนแบบผลงานของ อองรี มาติสส์” นี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ตามจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) กล่าวคือ ผลงานจิตรกรรมในกลุ่มตัวอย่าง จะต้องมีความสัมพันธ์ ดังนี้

- 1.1 เป็นผลงานจิตรกรรมที่ได้สร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1905 – 1907
- 1.2 เป็นผลงานที่มีการใช้สีสดใส อย่างร้อนแรงดุดัน (Fauv) และสีตรงกันข้าม
- 1.3 เป็นผลงานจิตรกรรมของ อองรี มาติสส์

จากการสุ่มตัวอย่างตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้จำนวนประชากรมาทั้งสิ้น 25 ภาพ และได้ให้ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการใช้สีในการสร้างผลงานจิตรกรรมสมัยใหม่ จำนวนสองท่านเป็นผู้พิจารณาเลือกอีกครั้งหนึ่งเพื่อป้องกันการเบี่ยงเบน (Bias) มีความน่าเชื่อถือได้มากที่สุด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) อีกครั้งหนึ่ง และนำผลจากการตัดสินใจเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นตรงกันทั้งสองท่าน มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือก

สำหรับการวิจัยนี้ ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้เป็นภาพผลงานจิตรกรรมของ อองรี มาติสส์ ในขั้นตอนนี้ จำนวน 10 ภาพ ดังนี้คือ

1. ภาพ Landscape at Collioure. 1905
Oil on canvas, 39 x 46.2 cm.
2. ภาพ Study for “Le Bonheur de Vivre”. 1905
Oil on canvas, 46 x 55 cm.
3. ภาพ Woman at the Window. 1905
Oil on canvas, 31.8 x 29.8 cm.
4. ภาพ The Open Window. 1905
Oil on canvas, 55.2 x 46 cm.
5. ภาพ The Roofs of Collioure. 1905
Oil on canvas, 59.5 x 73 cm.
6. ภาพ The Woman with the Hat. 1905
Oil on canvas, 80.6 x 59.7 cm.

7. ภาพ The Green Line. 1905
Oil on canvas, 40.5 x 32.5 cm.
8. ภาพ Girl Reading. 1905 - 1906
Oil on canvas, 72.7 x 59.4 cm.
9. ภาพ Oil Sketch for "Le Bonheur de Vivre". 1905 - 1906
Oil on canvas, 40.6 x 54.6 cm.
10. ภาพ Le Luxe (II). 1907 - 1908
Oil on canvas, 209.5 x 138 cm.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้ดังนี้

2.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางด้านชีวประวัติ กระบวนแบบและกลวิธีในการสร้างงานจิตรกรรมโดยเฉพาะกลวิธีในการใช้สีตรงกันข้ามของ อองรี มาติสส์ จากเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับกระบวนแบบและกลวิธีในการสร้างผลงานจิตรกรรมสีตรงข้ามทั้งเอกสารในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะ

2.3 นำข้อมูลและแนวคิดจากแหล่งต่าง ๆ มาสรุปเป็นกรอบเพื่อกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

2.3.1 แนวคิดในการใช้สีตรงกันข้ามอย่างตรงข้ามสร้างสรรค์ผลงาน

2.3.2 คุณสมบัติความเข้มของคู่สีตรงกันข้าม

2.3.3 ผลจากการที่สีตรงข้ามอยู่ร่วมกัน

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจิตรกรรมสีตรงกันข้ามอย่างตรงข้ามจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่งดังนี้

3.1 เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ จากสำนักวิทยบริการในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น คณะศิลปกรรมศาสตร์ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันราชภัฏสงขลา สถาบันทักษิณคดีศึกษาสงขลา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลภาพใต้ สงขลา และสื่อสิ่งพิมพ์จากหนังสือต่างประเทศ ฯลฯ เป็นต้น

3.2 การศึกษารวบรวมข้อมูลภาพผลงานจิตรกรรมของ อองรี มาติสส์ ระหว่างช่วงปี ค.ศ. 1905 – 1907 รวม 10 ภาพ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) สำหรับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีดังกล่าว ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นข้อมูลประเภททุติยภูมิ (Secondary Data)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลของผลงานในประเด็นดังต่อไปนี้

4.1 จำนวนภาพจิตรกรรมที่มีการใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้าม พร้อมทั้งวิเคราะห์สรุปแยกเป็นจำนวนคู่สีทั้ง 6 คู่

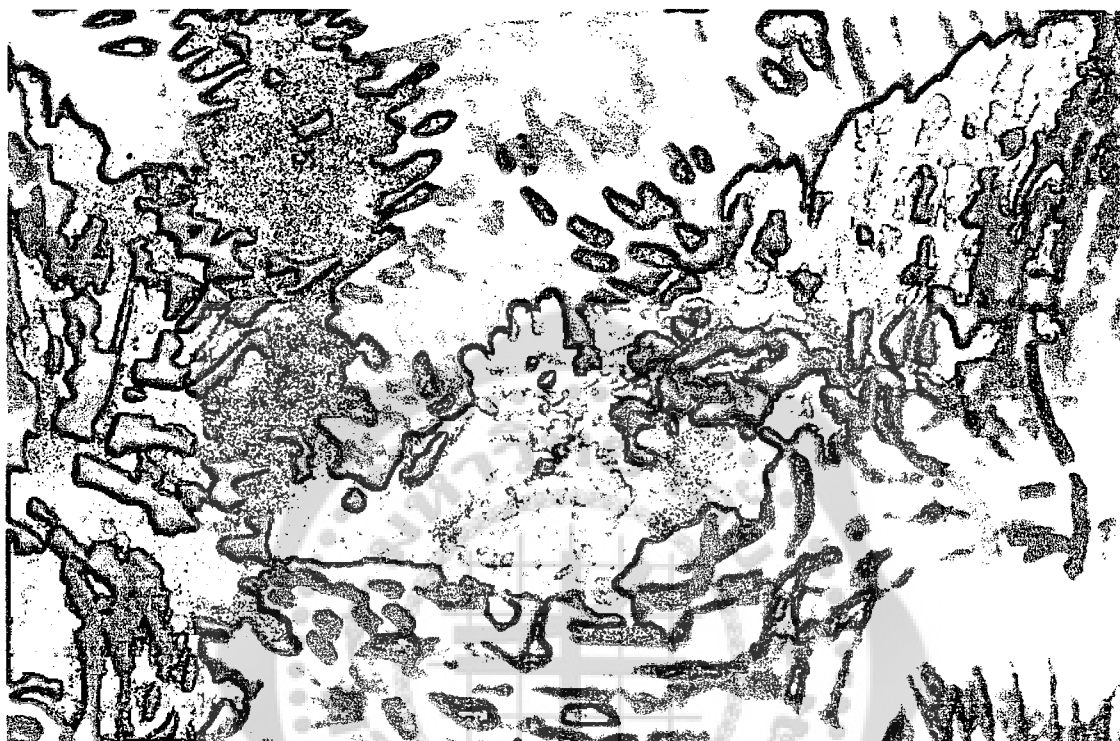
4.2 การใช้อัตราส่วนของอุณหภูมิความเข้มแต่ละคู่สี

4.3 การใช้อัตราส่วนของปริมาณเนื้อที่แต่ละคู่สี

4.4 การใช้สีดำเข้าผสม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์

ภาพผลงานชื่อ
กลวิธี
ขนาด

Landscape at Collioure. 1905
oil on canvas.
39 x 46.2 cm.

ตาราง 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Landscape at Collioure.

ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงิน		๓			
2	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว			๓		
3	อุณหภูมิความเข้มของคู่สี	๓				
4	สีน้ำเงินผสมสีดำ		๓			

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ Landscape at Collioure. โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้กระบวนแบบสีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงินอยู่ในระดับมาก คู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับปานกลาง และมีการใช้สีดำผสมกับสีน้ำเงินอยู่ในระดับมาก และอุณหภูมิความเข้มหรือความสดใสของคู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงินอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้แสดงความโดดเด่นอย่างน่าสนใจของสีตัดกันคู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงิน และมีการผสมด้วยสีดำลงไปสีน้ำเงินเล็กน้อยเพื่อเพิ่มอุณหภูมิความเข้มให้มีความจัดขึ้นอีก

ภาพผลงานชื่อ Study for "Le Bonheur de Vivre". 1905
 กลวิธี oil on canvas.
 ขนาด 46 x 55 cm.

ตาราง 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Study for “Le Bonheur de Vivre”.

ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนการ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว	+++				
2	การใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง				++	
3	อุณหภูมิความเข้มของคู่สี	++				
4	สีเขียวผสมสีดำ		++			

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ Study for “Le Bonheur de Vivre”. โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนการทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้กระบวนการสีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีแดงกับสีเขียว และสีเหลืองกับสีม่วง โดยมีระดับของอุณหภูมิความเข้ม หรือความสดใสของคู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุด มีการใช้สีดำผสมเข้าไปในสีเขียวเล็กน้อย เพื่อเพิ่มอุณหภูมิความเข้ม อยู่ในระดับมาก รวมไปถึงมีการใช้คู่สีอื่นประกอบ (สีเหลืองกับสีม่วง) อยู่ในระดับที่น้อย

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ แสดงความโดดเด่นอย่างน่าสนใจของสีตัดกันคู่สีแดงกับสีเขียวเป็นหลัก และมีการผสมด้วยสีดำลงไปในสีเขียวเล็กน้อย ส่วนสีแดงก็ปล่อยให้มีความสดใสเจิดจ้าโดยไม่มีการลดค่าความเข้มของสีใด ๆ

ภาพผลงานชื่อ
กลวิชัย
ขนาด

Woman at the Window. 1905
oil on canvas.
31.8 x 29.8 cm.

ตาราง 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ ภาพ Woman at the Window.

ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง		●			
2	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว	●				
3	อุณหภูมิความเข้มของคู่สี		●			
4	สีม่วงผสมสีดำ		●			

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ Woman at the Window. โดยอองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีเหลืองกับสีม่วงอยู่ในระดับมาก คู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุด และในการใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วงนั้น มีการใช้ปริมาณและอุณหภูมิความเข้มของคู่สีอยู่ในระดับมาก รวมไปถึงการใช้สีดำผสมลงไปในสีม่วง เพื่อเพิ่มความจัดของสีอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ มีการใช้คู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุด คู่สีเหลืองกับสีม่วงอยู่ในระดับมาก และสีม่วงถูกทำให้เข้มขึ้นโดยการผสมด้วยสีดำอยู่ในระดับที่มาก

ภาพผลงานชื่อ
กลวิธี
ขนาด

The Open Window. 1905
oil on canvas.
55.2 x 46 cm.

ตาราง 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ ภาพ The Open Window.

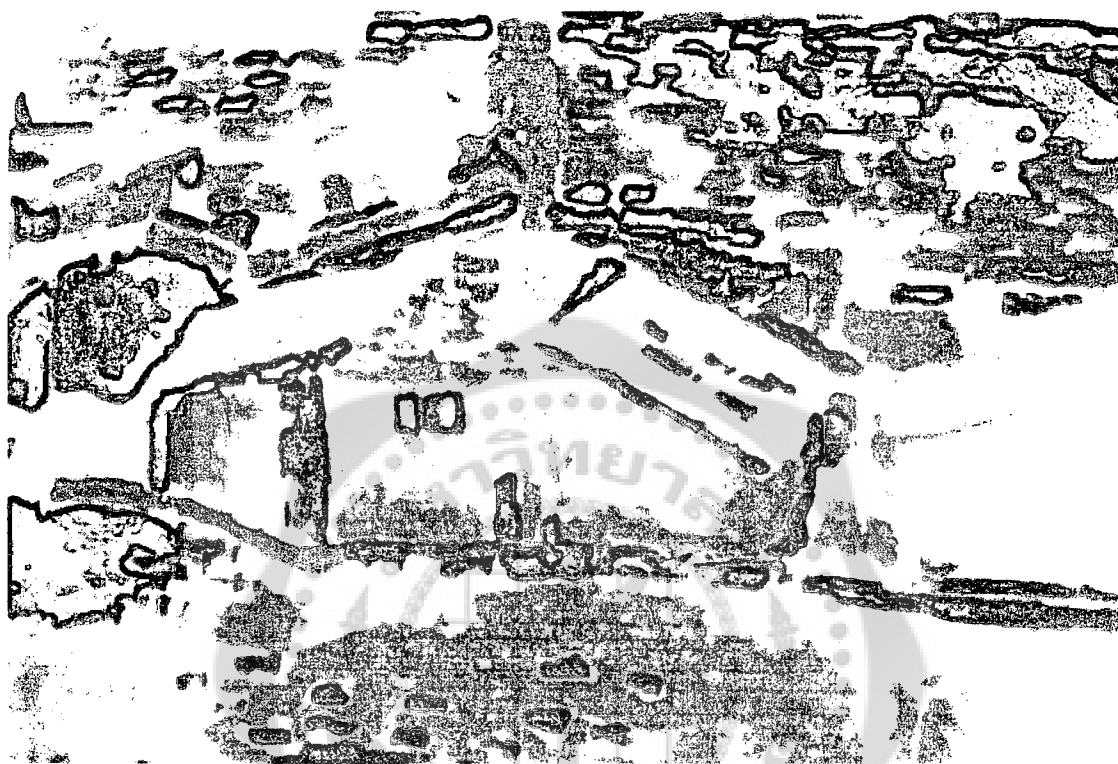
ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงิน			๕		
2	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว		๕			
3	การใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง				๕	
4	สีน้ำเงินผสมด้วยสีดำ		๕			

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ The Open Window. โดยอองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้สีตัดกันคู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงินอยู่ในระดับปานกลาง และมีการใช้คู่สีตัดกันอื่นประกอบ เช่น คู่สีแดงกับสีเขียวในระดับที่มาก และคู่สีเหลืองกับสีม่วงในระดับที่น้อย ในด้านการเพิ่มความเข้มของสีน้ำเงินได้ใช้สีดำผสมเพื่อเพิ่มความจัดของสีอยู่ในระดับที่มาก

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ มีการใช้คู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงิน ประกอบกับการใช้คู่สีตัดกันคู่สีแดงกับสีเขียว และสีเหลืองกับสีม่วง โดยที่สีน้ำเงินถูกทำให้เข้มขึ้นโดยการผสมด้วยสีดำเพื่อเพิ่มความจัดของสีอยู่ในระดับที่มาก

ภาพผลงานชื่อ
กลวิธี
ขนาด

The Roofs of Collioure. 1905
oil on canvas.
59.5 x 73 cm.

ตาราง 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ The Roofs of Collioure.

ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีส้กับสีน้ำเงิน		๑๐๐			
2	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว		๑๐๐			
3	การใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง				๑๐๐	
4	สีน้ำเงินมีการผสมสีดำ		๑๐๐			

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ The Roofs of Collioure. โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้สีตัดกันคู่สีส้กับสีน้ำเงิน คู่สีแดงกับสีเขียว ประกอบในระดับที่มาก และคู่สีเหลืองกับสีม่วงในระดับที่น้อย ในการเพิ่มความเข้มของสีน้ำเงินได้ใช้สีดำผสม เพื่อเพิ่มความจัดของสีอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ มีการใช้คู่สีส้กับสีน้ำเงิน และคู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมาก ส่วนคู่สีเหลืองกับสีม่วงมีการใช้อยู่ในระดับที่น้อย และสีน้ำเงินถูกทำให้มีความเข้มข้นด้วยการผสมด้วยสีดำ

ภาพผลงานชื่อ
กาลีวี
ขนาด

The Woman with the Hat. 1905
oil on canvas.
80.6 x 59.7 cm.

ตาราง 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ The Woman with the Hat.

ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนการ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว		⊛			
2	การใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน			⊛		
3	การให้สีแดงถูกล้อมรอบด้วยสีเขียว			⊛		
4	สีเขียวถูกผสมด้วยสีดำ		⊛			

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ The Woman with the Hat. โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนการทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้สีตัดกันคู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับที่มาก และสีเขียวถูกผสมด้วยสีดำ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน มีการใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงินอยู่ในระดับที่ปานกลาง และการให้สีแดงถูกล้อมรอบด้วยสีเขียว อยู่ในระดับปานกลางด้วยเช่นเดียวกัน

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ มีการใช้คู่สีแดงกับสีเขียว ประกอบกับการใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน และสีเขียวถูกทำให้มีความเข้มข้นด้วยการถูกผสมสีดำ

ภาพผลงานชื่อ
กลวิธี
ขนาด

The Green Line. 1905
oil on canvas.
40.5 x 32.5 cm.

ตาราง 7 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ The Green Line.

ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว	๕				
2	การใช้สีแดงให้ถูกล้อมรอบด้วยสีเขียว		๕			
3	การให้สีเขียวถูกผสมด้วยสีดำ				๕	
4	การมีคู่สีตัดกันอื่นประกอบ				๕	

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ The Green Line. โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้กระบวนแบบสีตัดกันอย่างตรงข้ามคู่สีแดงกับสีเขียวเป็นหลัก อยู่ในระดับมากที่สุด มีการใช้สีเขียวเข้าล้อมรอบสีแดง อยู่ในระดับที่มาก และมีการผสมสีดำเข้ากับสีเขียวเพื่อเพิ่มความเข้มจัดของสี และมีการใช้สีตัดกันคู่อื่นประกอบค่อนข้างจะน้อย

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ แสดงความโดดเด่นอย่างน่าสนใจของสีตัดกันคู่สีแดงกับสีเขียว และมีการผสมสีดำเข้ากับสีเขียว

ภาพผลงานชื่อ
กุลวิธิ
ขนาด

Girl Reading. 1905 - 1906
oil on canvas.
72.7 x 59.4 cm.

ตาราง 8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Girl Reading.

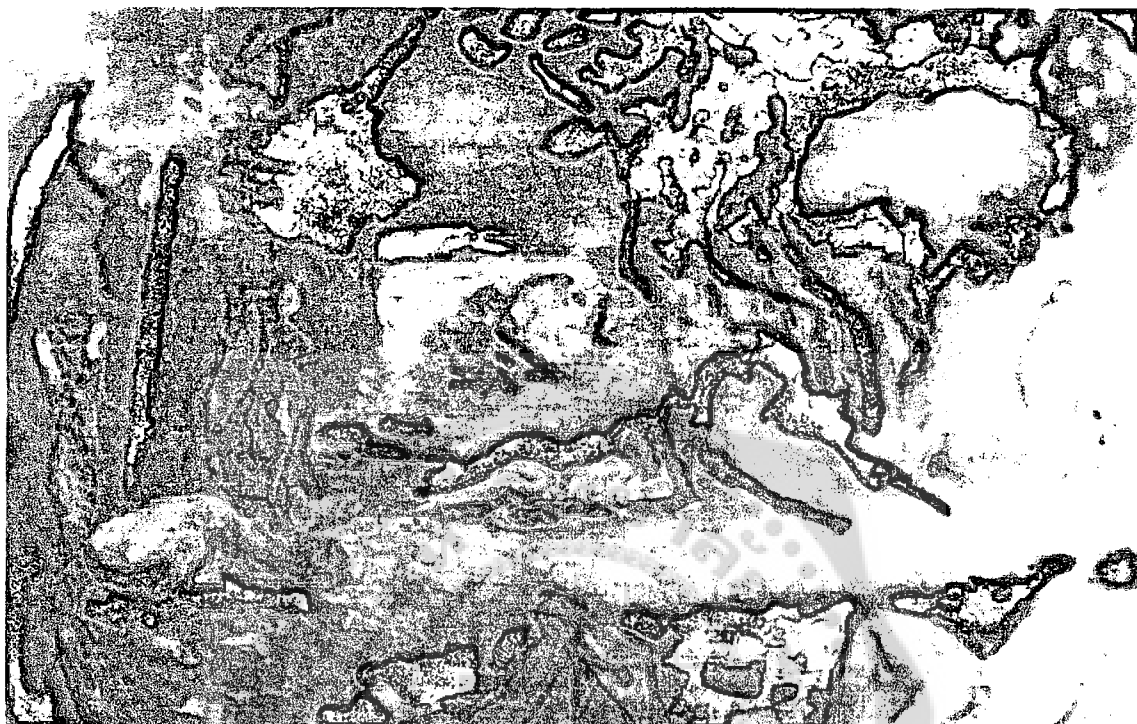
ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนการ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว	⊕				
2	การใช้สีแดงถูกล้อมรอบด้วยสีเขียว			⊕		
3	การใช้คู่สีอื่น ๆ ประกอบ				⊕	
4	การที่สีเขียวถูกผสมด้วยสีดำ		⊕			

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ Girl Reading. โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 – 1906 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนการทั้ง 4 ด้าน ปรากฏพบว่า มีการใช้คู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุด การที่สีเขียวถูกล้อมรอบด้วยสีดำอยู่ในระดับที่มาก และมีการใช้ให้สีแดงถูกล้อมรอบด้วยสีเขียวอยู่ในระดับปานกลาง และมีการใช้สีตัดกันคู่อื่น ๆ ประกอบน้อยที่สุด

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ มีการใช้คู่สีแดงกับสีเขียวเป็นหลัก ส่วนการใช้สีตัดกันคู่อื่น ๆ ประกอบน้อยที่สุด

ภาพผลงานชื่อ Oil Sketch for "Le Bonheur de Vivre". 1905 - 1906

กลวิธี

oil on canvas.

ขนาด

40.6 x 54.6 cm.

ตาราง 9 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Oil Sketch for “Le Bonheur de Vivre”.

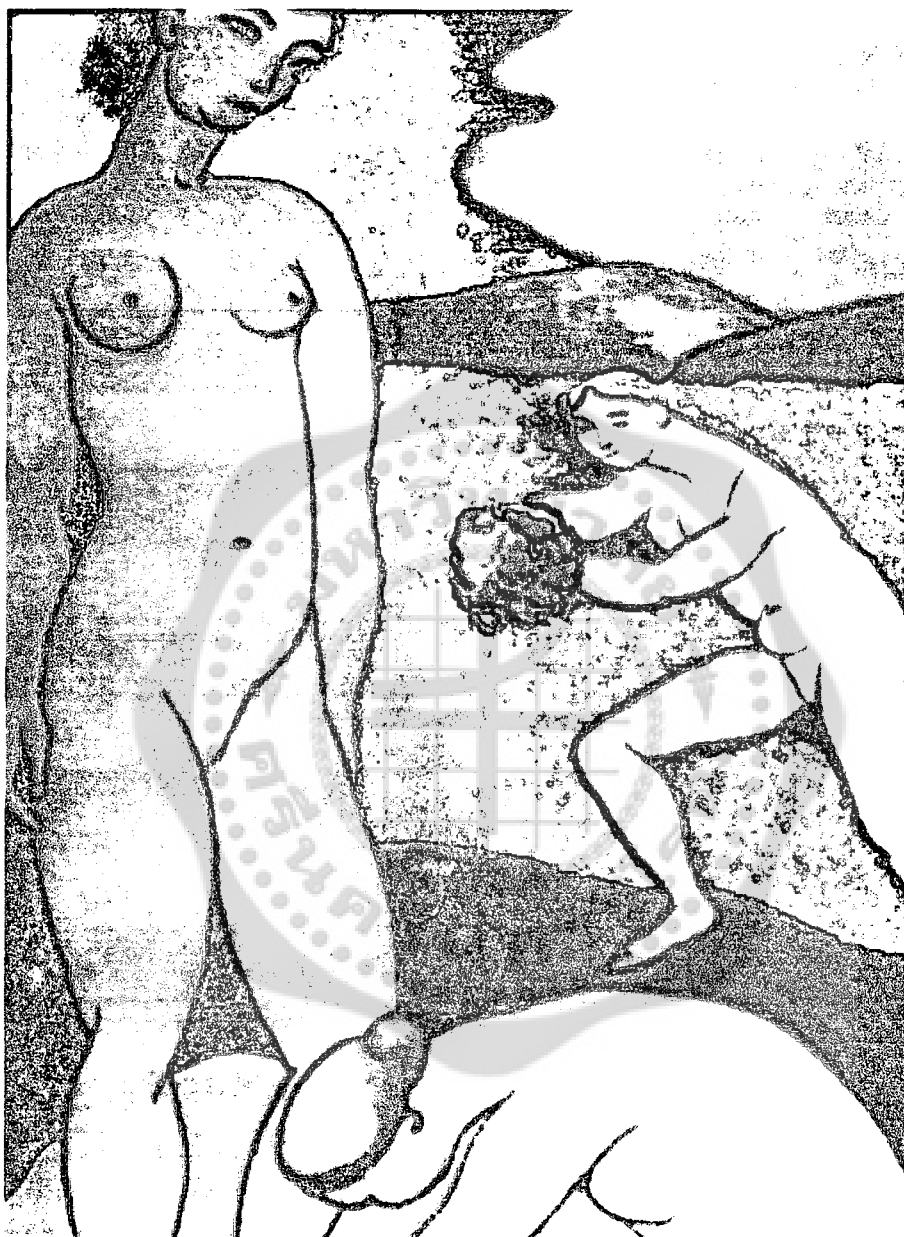
ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว	⦿				
2	การใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน		⦿			
3	การใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง			⦿		
4	การใช้สีแดงให้ถูกล้อมรอบด้วยสีเขียว				⦿	
5	การผสมสีเขียวเข้ากับสีดำ			⦿		

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ Oil Sketch for “Le Bonheur de Vivre”. โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1905 – 1906 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ ปรากฏพบว่า มีการใช้คู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุด คู่สีส้มกับสีน้ำเงินในระดับมาก คู่สีเหลืองกับสีม่วงอยู่ในระดับปานกลาง และการผสมสีเขียวเข้ากับสีดำ อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ส่วนการใช้สีแดงให้ถูกรุมล้อมด้วยสีเขียวมีอยู่ในระดับน้อย

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ มีการใช้คู่สีสามคู่สีที่ตัดกัน โดยมีคู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุด คู่สีส้มกับสีน้ำเงินอยู่ในระดับมาก และคู่สีเหลืองกับสีม่วงอยู่ในระดับปานกลาง มีการใช้สีแดงให้ถูกล้อมรอบด้วยสีเขียวอยู่ในระดับน้อย มีการผสมสีดำเข้ากับสีเขียวอยู่ในระดับ ปานกลาง มีการใช้ปริมาณเนื้อที่ของคู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุดและมีการใช้สีแดงให้ถูกรุมล้อมด้วยสีเขียวอยู่ในระดับน้อย

ภาพผลงานชื่อ
กลีวีธี
ขนาด

Le Luxe (II). 1907 - 1908
oil on canvas.
209.5 x 138 cm.

ตาราง 10 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ภาพ Le Luxe (II).

ที่	การวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ	ระดับที่นำมาใช้				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	การใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง		๕			
2	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว		๕			
3	การผสมสีดำเข้ากับสีแดงและสีเขียว			๕		
4	การให้สีเขียวถูกล้อมรอบด้วยสีแดง			๕		

การพรรณนา

ภาพผลงาน ชื่อ Le Luxe (II). โดยองรี มาติสส์ ได้เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1907 – 1908 ผลจากการวิเคราะห์ด้านกระบวนแบบ ปรากฏพบว่า มีการใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง และคู่สีแดงกับเขียวอยู่ในระดับที่มาก มีการผสมสีดำเข้ากับสีแดงและสีเขียว และมีการให้สีเขียวถูกล้อมรอบด้วยสีแดง อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

สรุป

ภาพผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้ มีการใช้คู่สีตัดกันสองคู่สี และมีการใช้สีดำผสมเข้ากับคู่สีแดงและสีเขียว ในปริมาณความเข้มที่ใกล้เคียงกัน

สรุปผลการวิเคราะห์ภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์

จากผลการวิเคราะห์ภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ที่นำมาใช้จากทุกเกณฑ์ โดยมีจำนวนผลงานวิจัยมากน้อยตามเกณฑ์ที่สรุปได้จากผลของการวิจัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมายการวิจัย ของการศึกษาทดลองในครั้งนี้ที่ผู้วิจัยต้องการทราบถึง การนำกระบวนการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมจนเป็นลักษณะเฉพาะ ที่แสดงออกถึงทักษะเฉพาะตัวขององรี มาติสส์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิเคราะห์ได้เป็นดังนี้

ตาราง 11 สรุปผลระดับของการนำกระบวนการมาใช้ในการภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์

ที่	กรอบการวิเคราะห์ด้านกระบวนการ	ระดับที่นำมาใช้				จำนวน	คิดเป็น ร้อยละ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย		
1	การใช้คู่สีแดงกับสีเขียว	4	4	1	-	9	90
2	การใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน	-	3	2	-	5	50
3	การใช้คู่สีเหลืองกับสีม่วง	-	1	-	1	2	20
4	การใช้สีดำเข้าผสม	-	7	1	-	8	80
5	การใช้สีให้ถูกล้อมรอบ	-	-	2	1	3	30

จากตารางสรุปผลการวิเคราะห์เฉพาะประเด็นทางด้านกระบวนการภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ในเรื่องของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ผู้วิจัยพบว่า มาติสส์ ใช้คู่สีแดงกับสีเขียวอยู่ในระดับมากที่สุดถึง 9 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 90 ใช้คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน อยู่ในระดับปานกลาง คือ 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 50 และคู่สีเหลืองกับสีม่วง อยู่ในระดับน้อย คือ 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20 โดยมีการใช้สีดำเข้าผสม 8 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80 ตลอดจนถึงมีการใช้สีให้ถูกล้อมรอบ 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30

ในประเด็นที่น่าสนใจเป็นกรณีพิเศษที่ องรี มาติสส์ ไม่ได้ทำการปฏิบัติในกรณีของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามก็คือ การถูกวิจารณ์ว่ามีการใช้สีที่ดูร้อนแรงราวกับจะทำให้ผนังนั้นลุกเป็นไฟ ซึ่งผู้วิจัยได้จับเอาในประเด็นนี้ไปสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่มีรูปแบบเฉพาะของผู้วิจัย โดยให้อยู่ในกรอบความคิดของคำว่า “ร้อนแรงดูต้นราวกับจะทำให้ผนังนั้นลุกเป็นไฟ” ซึ่งได้ทดลองปฏิบัติการให้ส่วนที่เป็นพื้นของภาพระบายด้วยสีร้อน คือ กลุ่มสีแดง สีส้ม และสีเหลือง หรือเนื้อที่ส่วนใหญ่ ส่วนส่วนที่เป็นรูปหรือเนื้อที่ส่วนน้อยจะใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ได้แก่ กลุ่มสีเขียว สีน้ำเงิน และสีม่วง

บทที่ 4

การพัฒนาสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ในผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ มาพัฒนาสร้างสรรค์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ภาพ เป็นผลงานจิตรกรรมรวมทั้งสิ้น 13 ภาพ โดยแบ่งช่วงการปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้ออกเป็นสองช่วง ดังนี้คือ

1. ช่วงศึกษาวิจัยและพัฒนา (R & D) ประกอบด้วยผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันใช้น้ำที่ทาด้วยสีแดงรองพื้นในผลงานในรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi-Abstract) มีจำนวน 10 ชิ้นงาน ดังนี้คือ

- 1.1 ภาพผลงานชื่อ “พระ” คู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงิน
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.2 ภาพผลงานชื่อ “พระ 2” คู่สีแดงกับสีเขียว
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.3 ภาพผลงานชื่อ “นาง” คู่สีเหลืองกับสีม่วง
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.4 ภาพผลงานชื่อ “นาง 2” คู่สีแดงกับสีเขียว
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.5 ภาพผลงานชื่อ “ยักษ์” คู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงิน
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.6 ภาพผลงานชื่อ “ยักษ์ 2” คู่สีแดงกับสีเขียว
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.7 ภาพผลงานชื่อ “ยักษ์ 3” คู่สีแดงกับสีเขียว
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.8 ภาพผลงานชื่อ “ตลก” คู่สีแดงกับสีเขียว
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.9 ภาพผลงานชื่อ “ตลก 2” คู่สีแดงกับสีเขียว
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร
- 1.10 ภาพผลงานชื่อ “ตลก 3” คู่สีเหลืองกับสีม่วง
สีน้ำมันใช้น้ำ ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์การใช้สีตัดกันในภาพจิตรกรรมสีน้ำมันขององรี มาติสส์ ที่ได้สร้างขึ้นในช่วงยุคที่ 2 ของการสร้างสรรคผลงาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นช่วงสูงสุดของศิลปะแบบโฟวิสต์ สืบเนื่องเพราะในช่วงนี้มีการนำเสนอการใช้สีที่ร้อนฉูดฉาด จนกระทั่งได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ราวกับจะทำให้ผืนงานนั้นลุกเป็นไฟ จากคำวิจารณ์ตรงจุดนี้เอง ที่มีผลทำให้ผู้วิจัยบังเกิดแนวความคิดว่าจะสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมขึ้นมาใหม่ โดยที่ยังไม่มีปรากฏแพร่หลายในวงการศิลปะสมัยใหม่ ที่ให้อยู่ภายใต้แนวคิดที่ว่า “ราวจะทำให้ผืนงานนั้นลุกเป็นไฟ” ซึ่งจะเน้นการใช้กลุ่มของสีร้อนอันได้แก่ สีแดง สีส้ม และสีเหลือง เป็นจุดสำคัญที่จะส่งเสริมแนวความคิดอันนี้ โดยใช้คู่สีตัดกันเป็นสีคู่ประกอบ โดยจะทำการศึกษาวิเคราะห์จากภาพที่นำมาเป็นกลุ่มประชากร

ตัวอย่าง ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน จนกระทั่งในที่สุดเหลือเพียง 10 ภาพ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ในเบื้องต้น ได้แก่

ชั้นที่ 1 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีส้มกับสีน้ำเงิน จากภาพ Landscape at Collioure. 1905. Oil on canvas, 39 x 46.2 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ

ชั้นที่ 2 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว จากภาพ Study for "Le Bonheur de Vivre". 1905. Oil on canvas, 46 x 55 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 2

ชั้นที่ 3 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีเหลืองกับสีม่วง จากภาพ Woman at the Window. 1905. Oil on canvas, 31.8 x 29.8 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 2

ชั้นที่ 4 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว จากภาพ The Open Window. 1905. Oil on canvas, 55.2 x 46 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 2

ชั้นที่ 5 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีส้มกับสีน้ำเงิน จากภาพ The Roofs of Collioure. 1905. Oil on canvas, 59.5 x 73 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 2

ชั้นที่ 6 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว จากภาพ The Woman with the Hat. 1905. Oil on canvas, 80.6 x 59.7 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 2

ชั้นที่ 7 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว 2 จากภาพ The Green Line. 1905. Oil on canvas, 40.5 x 32.5 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 3

ชั้นที่ 8 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว 3 จากภาพ Girl Reading. 1905 – 1906. Oil on canvas, 72.7 x 59.4 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 2

ชั้นที่ 9 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว 4 จากภาพ Oil Sketch for "Le Bonheur de Vivre". 1905 – 1906. Oil on canvas, 40.6 x 54.6 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 2

ชั้นที่ 10 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีเหลืองกับสีม่วง จากภาพ Le Luxe (II). 1907 – 1908. Caseir on canvas, 209.5 x 138 cm. ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ 3

ในขั้นตอนของการปฏิบัตินั้นได้มีการกระทำไปตามลำดับขั้นดังนี้ คือ

1. ร่างขยายภาพจากต้นแบบตัวหนังสือที่เป็นภาพถ่ายด้วยดินสอดำ
2. กำหนดสีตัดกันอย่างตรงข้าม ตามแบบอย่างในภาพจิตรกรรมของอองรี มาติสส์ โดยคำนึงถึงอุณหภูมิสีที่ใกล้เคียงกับภาพถ่ายต้นแบบมากที่สุด
3. ผสมสีตามข้อที่ 2 ลงบนจานสี แล้วนำไประบายบนผ้าใบและทิ้งไว้ให้แห้ง
4. สร้างคราปสีโดยการใช้น้ำสะอาดรดลงบนส่วนที่เป็นพื้นที่สีเย็น และเอียงผ้าใบเล็กน้อย

2. ช่วงหลังการวิจัย (Post R & D) ประกอบด้วยผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันใช้น้ำมันผ้าใบในรูปแบบของผลงานกึ่งนามธรรม ที่มีการถ่ายทอดรูปแบบให้เหลือน้อยและง่ายกว่าผลงานในช่วงที่หนึ่ง มีจำนวนผลงานในช่วงนี้รวม 3 ภาพ และสุ่มการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามอย่างง่าย 3 คู่สี โดยมีรายละเอียดของภาพผลงาน ดังนี้

ชั้นที่ 1 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีส้มกับสีน้ำเงิน ในเนื้อหาเรื่องราวจากตัวหนังสือศิลปะ ที่ได้เลือกถ่ายทอดเฉพาะส่วนที่สำคัญ โดยเน้นความรู้สึกของสีแท้ที่สดใส บนผ้าใบขนาด 90 x 120 เซนติเมตร

ขั้นที่ 2 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีแดงกับสีเขียว ในเนื้อหาเรื่องราวจากภาพตัวนาง ที่ได้เลือกถ่ายทอดเฉพาะส่วนที่เป็นจุดเด่นและสำคัญ โดยเน้นความรู้สึกของสีแท้ที่สดใส บนผ้าใบขนาด 90 x 120 เซนติเมตร

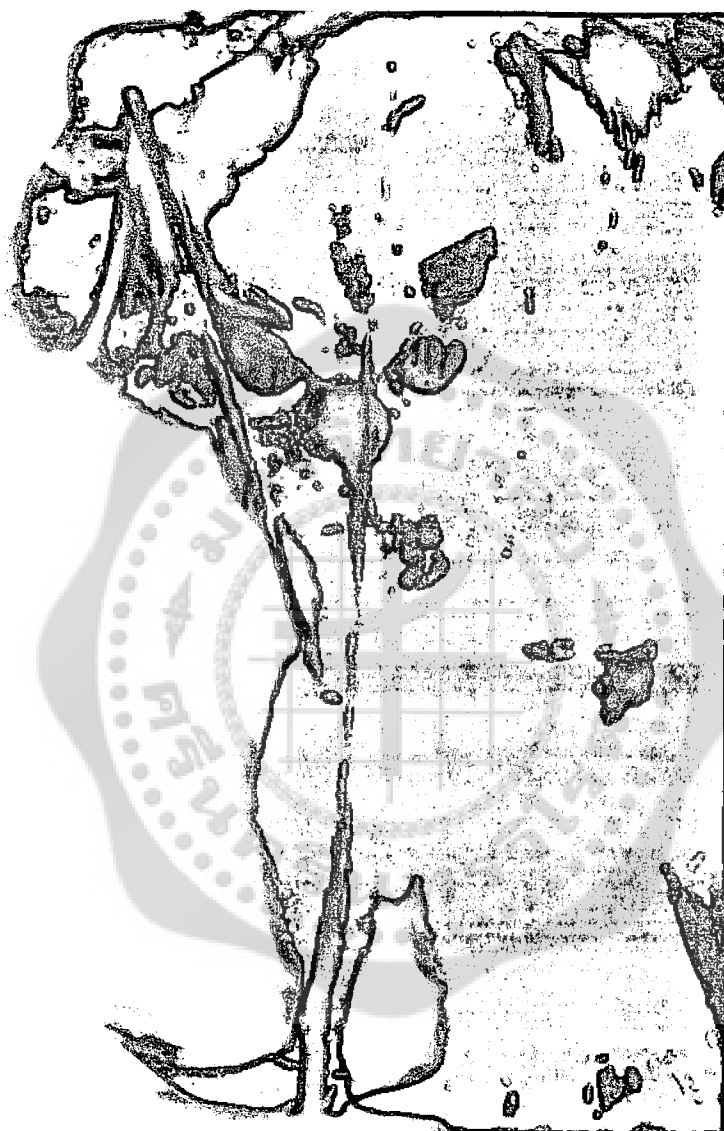
ขั้นที่ 3 การใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีเหลืองกับสีม่วง ในเนื้อหาเรื่องราวจากภาพตัวยักษ์ ที่ได้เลือกถ่ายทอดเฉพาะส่วนที่เป็นจุดเด่นและสำคัญ โดยเน้นความรู้สึกของสีแท้ที่สดใส บนผ้าใบขนาด 90 x 120 เซนติเมตร

โดยในขั้นตอนของการปฏิบัติ ได้มีการกระทำตามลำดับขั้นดังนี้

1. ร่างภาพหยาบ ๆ ด้วยดินสอดำ จากลักษณะโดยรวมที่เด่นชัดของความเป็นตัวนางตะลุใน
ขั้นตอนที่ 1
2. กำหนดคู่สีตัดกันอย่างตรงข้าม ตามความรู้สึก โดยคำนึงถึงความเป็นสีแท้ที่สดใสมากที่สุด
3. ผสมสีตามข้อที่ 2 ลงบนจานสี แล้วนำไประบายพร้อม ๆ กันทั้งรูปและพื้น โดยแฝงความรู้สึกของการเคลื่อนไหวในตัวนางตะลุเอาไว้
4. ทำน้ำมันลิควิน (Liquin) เคลือบทับ

ภาพผลงานช่วงวิจัยและพัฒนาขั้นตอนที่ 1

ชื่อผลงาน	"พระ"
กลวิธี	H ₂ Oil color on red ground canvas
ขนาด	90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์หลักวิธีใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ Landscape at Collioure เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “ตัวพระ” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวิเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีส้มกับสีน้ำเงิน

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวพระ ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวพระ ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความ เป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “พระ” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ Landscape at Collioure คู่สี ส้มกับสีน้ำเงิน ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "พระ 2"

กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas

ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์หลักวิธีใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ Study for "Le Bonheur de Vivre" เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือลง "ตัวพระ 2" ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวិเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวพระ 2 ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวพระ 2 ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันชิ้นนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความ เป็นปรากฏการณ์ของ "คราบน้ำ" ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม "พระ 2" เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ Study for "Le Bonheur de Vivre" คู่สีแดงกับสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน “นาง”
 กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas
 ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์ทฤษฎีการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ Woman at the Window เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “ตัวนาง” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษานี้วิเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชั้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

- ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีเหลืองกับสีม่วง
- การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวนาง ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวนาง ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับทฤษฎีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความ เป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “นาง” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ Woman at the Window คู่สีแดงกับสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "นาง 2"
กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas
ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

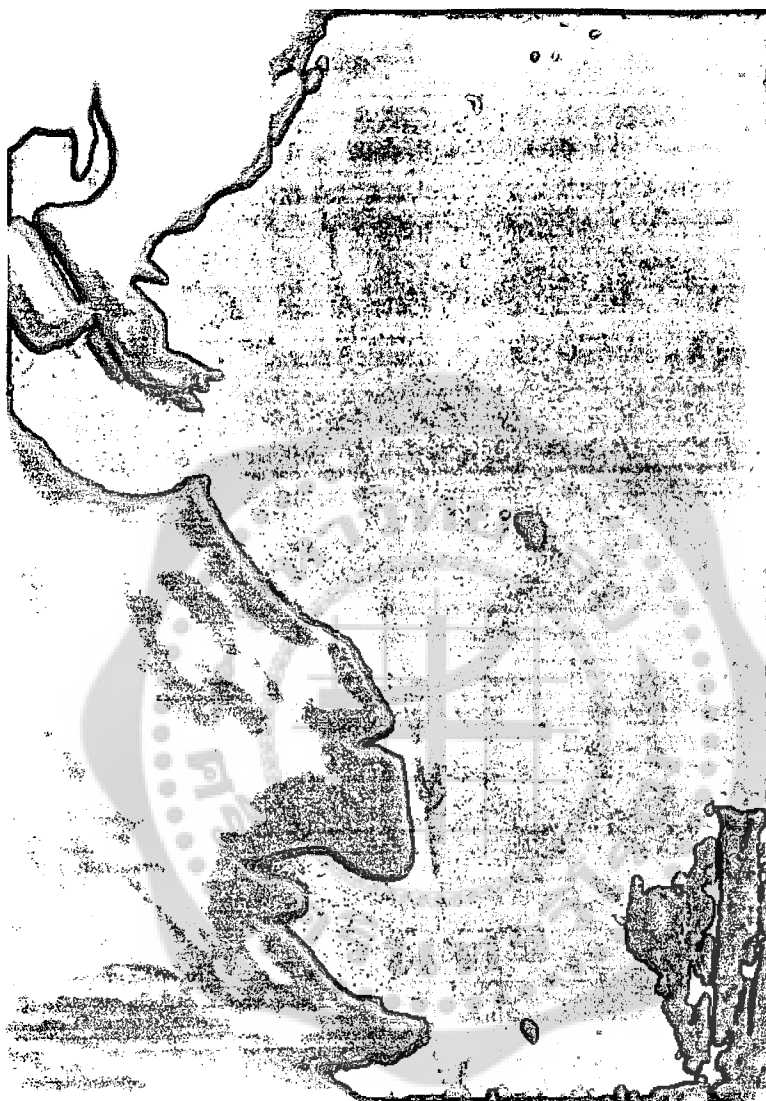
จากผลของการวิเคราะห์กลวิธีใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ The Open Window เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “นาง 2” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวิเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวนาง 2 ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวนาง 2 ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความเป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “นาง 2” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ The Open Window คู่สีแดงกับสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "ยักษ์"
 กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas
 ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์กลวิธีใช้สัตตกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ The Roofs of Collioure เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “ตัวยักษ์” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวิเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีสัมผัสกับสีน้ำเงิน

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวยักษ์ ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวยักษ์ ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความเป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “ยักษ์” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สัตตกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ The Roofs at Collioure คู่สีสัมผัสกับสีน้ำเงิน ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "ยักษ์ 2"

กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas

ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์ทฤษฎีใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามของอองรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ The Woman with the Hat เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “ตัวอักษร 2” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวិเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คูสีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวอักษร 2 ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวอักษร 2 ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับทฤษฎีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความเป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “อักษร 2” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่อองรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ The Woman with the Hat คูสีแดงกับสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "ยักษ์ 3"

กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas

ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์การใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามของอองรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ The Green Line เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “ตัวอักษร 3” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวិเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวอักษร 3 ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวอักษร 3 ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความเป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “อักษร 3” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่อองรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ The Green Line คู่สีแดงกับสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "ตลก"

กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas

ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์กลวิธีใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ Girl Reading เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “ตัวตลก” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวิเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวตลก ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวตลก ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความ เป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “ตลก” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ Girl Reading คู่สีแดงกับสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "ตลก 2"

กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas

ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

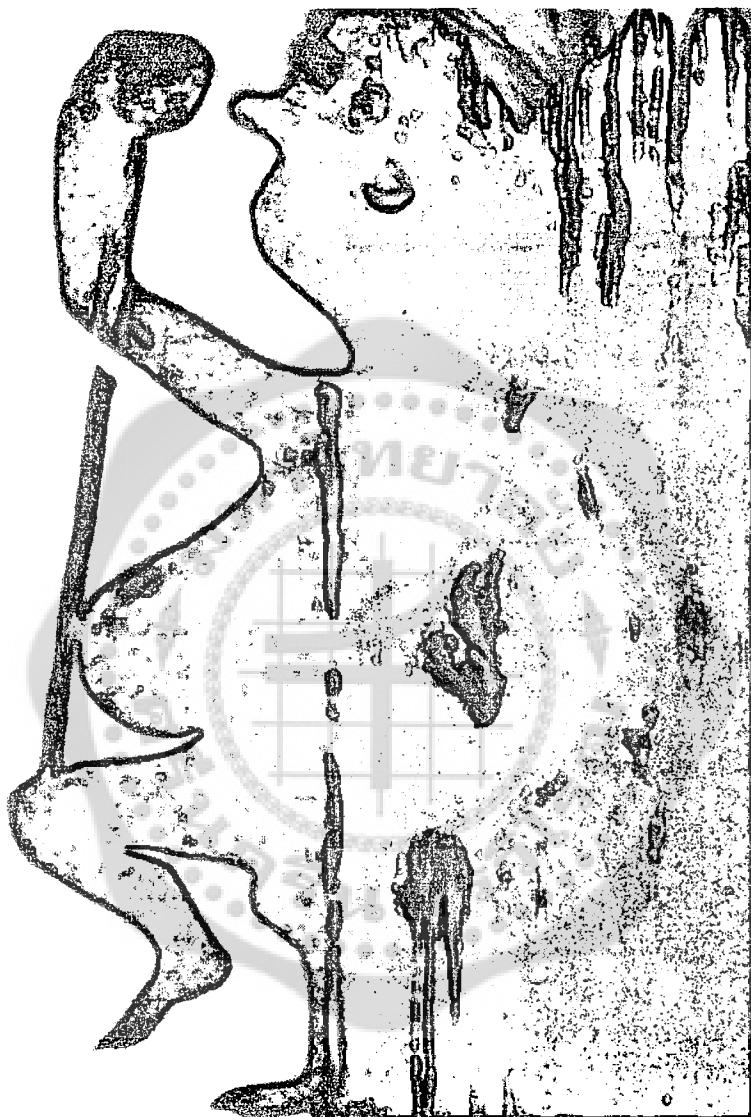
จากผลของการวิเคราะห์หลักวิธีใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ Oil Sketch for “Le Bonheur de Vivre” เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือตะลุม “ตัวตลก 2” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวិเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีแดงกับสีเขียว

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวตลก 2 ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวตลก 2 ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความเป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “ตลก 2” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ Oil Sketch for “Le Bonheur de Vivre” คู่สีแดงกับสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ชื่อผลงาน "ตลก 3"
 กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas
 ขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

แนวคิด

จากผลของการวิเคราะห์หลักวิธีใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามขององรี มาติสส์ โดยเฉพาะภาพชื่อ Le Luxe (II) เมื่อผู้วิจัยได้ประสมกับภาพตัวหนังสือ “ตัวตลก 3” ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการศึกษาวิเคราะห์การใช้สีในภาพสีน้ำมันชิ้นนี้ไปพัฒนาใช้เป็นภาพจิตรกรรมสมัยใหม่ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

ผลของการวิจัยการใช้สี : คู่สีตัดกันอย่างตรงข้ามสีเหลืองกับสีม่วง

การนำมาพัฒนาใช้ : ภาพตัวตลก 3 ที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยผู้วิจัยพยายามที่จะกำจัดและทำลายรูปแบบของภาพตัวตลก 3 ให้หลงเหลือเฉพาะที่เป็นจุดสำคัญ และมีความเด่น ผสมผสานเข้ากับกลวิธีของสีน้ำมันใช้น้ำ ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเสนอหัวใจสำคัญในสุนทรียรสของความ เป็นปรากฏการณ์ของ “คราบน้ำ” ประกอบภาพจิตรกรรมตามแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย

สรุป

ภาพจิตรกรรม “ตลก 3” เป็นภาพที่ผู้วิจัยได้ทำการทดลองปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการส่วนตัว โดยได้นำผลของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม ที่องรี มาติสส์ ใช้ในภาพจิตรกรรม ชื่อ Le Luxe (II) คู่สีเหลืองกับสีม่วง ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามที่จะควบคุมอุณหภูมิสีให้อยู่ในระดับที่เหมือนหรือใกล้เคียงที่สุดจากภาพต้นแบบมาใช้

ภาพผลงานช่วงหลังการวิจัยและพัฒนา

ชื่อผลงาน	"พระ"
กลวิธี	H ₂ Oil color on red ground canvas
ขนาด	90 x 120 เซนติเมตร

แนวคิด

จากภาพตัวหนังสือตะลุง “ตัวพระ” เปรียบตัวแทนสมมุติของการแสดงในเรื่องของความเป็นคนดี เป็นคนเก่ง ที่ปรากฏอยู่บนจอ โดยมีการใช้ไฟส่องตัวหนังสือของรูปตัวหนังสือ เพื่อให้เกิดเงาขึ้นบนจอ แสดงการเคลื่อนไหว โดยนายหนังเป็นผู้ชักรูปเทพนำเสนอความงามในโครงร่างรอบนอกของรูปหนัง และการลงสีบนตัวหนังเป็นสำคัญ

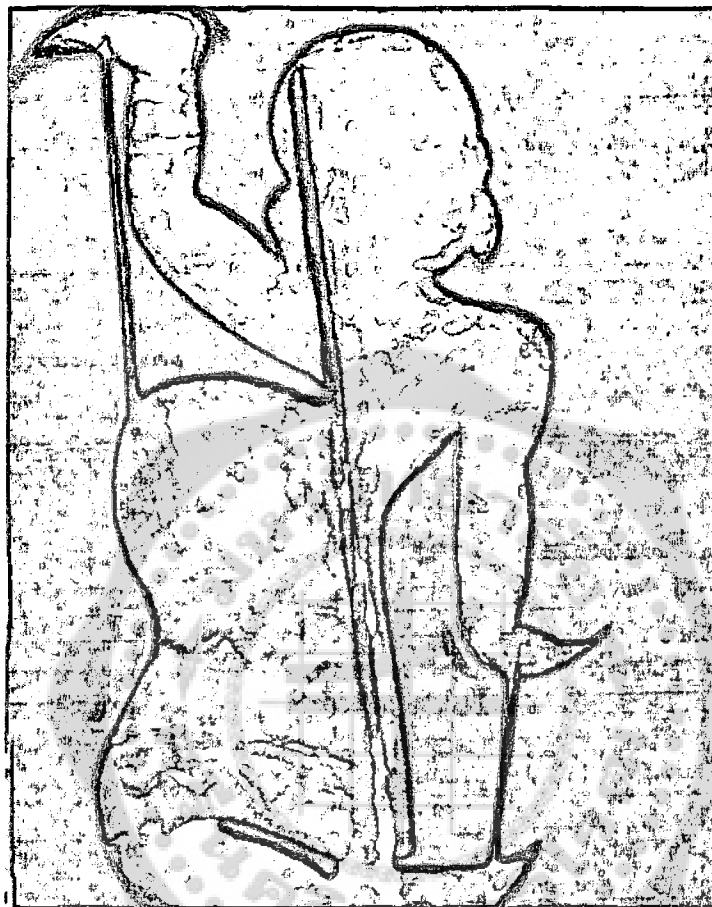
การพัฒนาสร้างสรรค์

ภาพตัวพระของผลงานในช่วงหลังการวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยได้เลือกนำเสนอเฉพาะส่วนที่เป็นจุดเด่น และสำคัญของความเป็นตัวหนังสือตะลุง อาทิเช่น เงาที่เกิดจากเส้นรอบนอกของตัวรูป ความเคลื่อนไหวของรูปตัวหนัง บนพื้นฐานความคิดของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีส้มกับน้ำเงิน ผสานกับการถ่ายทอดรูปแบบในลักษณะของการผลึก – ดิ่ง รูปและพื้น ตลอดจนไปถึงความเป็นทรงเปิด – ปิดและใช้น้ำมัน Liquin ทาเคลือบในขั้นตอนสุดท้ายเพื่อเพิ่มความสดใสของสีแท้ที่ตัดกันอย่างตรงข้ามให้มากยิ่งขึ้น

สรุป

การสร้างความรู้สึกรักในตัวสีจากการตัดกันของสีแท้ คู่สีส้มกับน้ำเงิน ที่มีเนื้อหาเรื่องราวของความเป็นตัวหนังสือตะลุงภาพตัวพระ

ชื่อผลงาน “นาง”

กลวิธี H₂Oil color on red ground canvas

ขนาด 90 x 120 เซนติเมตร

แนวคิด

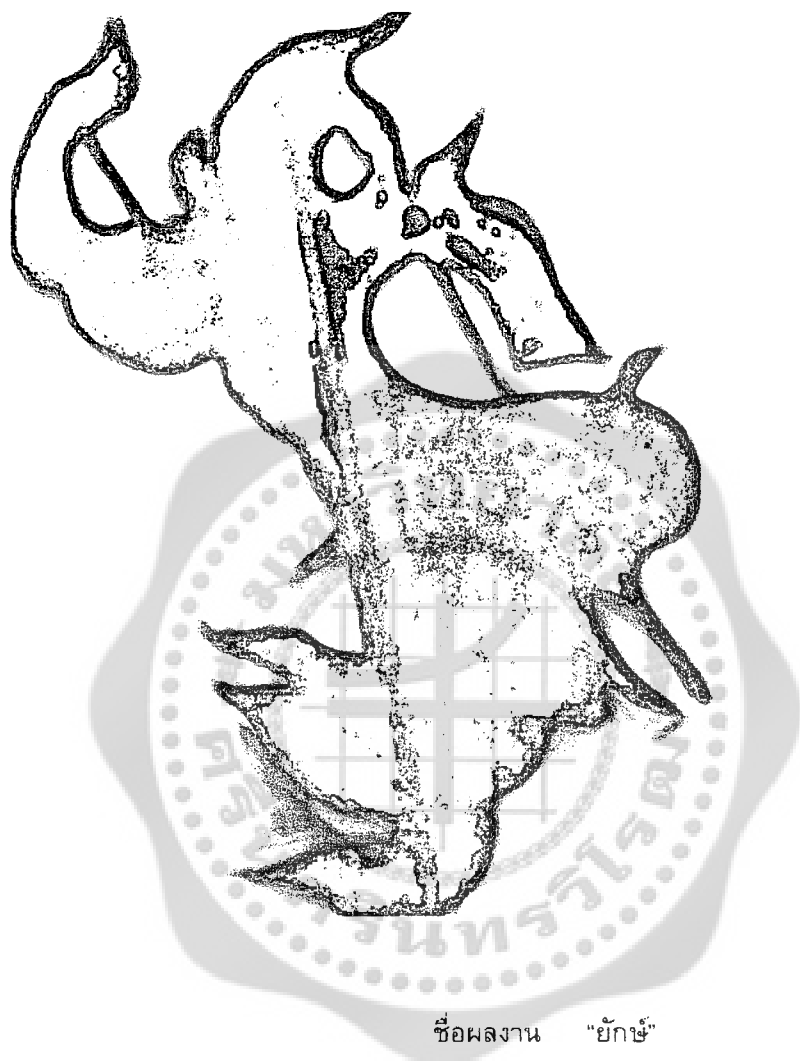
จากภาพตัวหนังสือสูง “ตัวนาง” เปรียบเหมือนตัวแทนสมมุติของการแสดงในเรื่องราวของความ เป็นคนดี คนงาม ที่ปรากฏอยู่บนจอ โดยมีการใช้ไฟส่องด้านหลังของรูปตัวนาง เพื่อให้เกิดเงาปรากฏขึ้น มีการเคลื่อนไหวโดยนางหนึ่งเป็นผู้ชักรูป เน้นนำเสนอความงามในลวดลายของเครื่องประดับบนร่างกาย และการลงสีบนรูปนาง

การพัฒนาสร้างสรรค์

ภาพตัวนางของผลงานในช่วงหลังการวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนำเสนอเฉพาะสิ่งที่เป็นจุดเด่น และ สำคัญของความเป็นตัวหนังสือสูง อาทิเช่น เงาที่เกิดจากเส้นรอบนอกของตัวรูป ความเคลื่อนไหวของรูป ตัวนาง การประกอบไปด้วยเครื่องประดับที่แสดงความเป็นธรรมชาติของผู้หญิง บนพื้นฐานความคิดของการ ใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีแดงกับสีเขียว ผลงานกับการถ่ายทอดรูปแบบในลักษณะของการหลัก – ดิ่ง รูป – พื้น และการใช้น้ำมัน Liquin ทาเคลือบในขั้นตอนสุดท้ายเพื่อเพิ่มความสดใสของสีแท้ที่ตัดกันอย่างตรง ข้ามให้มากยิ่งขึ้น

สรุป

การสร้างความรู้สึกรักในตัวเองจากการตัดกันของสีแท้ คู่สีแดงกับสีเขียว ที่มีเนื้อหาเรื่องราวของความ เป็นตัวหนังสือสูงภาพตัวนาง

ชื่อผลงาน	"ยักษ์"
กลวิธี	H ₂ Oil color on red ground canvas
ขนาด	90 x 120 เซนติเมตร

แนวคิด

จากภาพตัวหนังสือตะลุง “ตัวอักษร” ที่เปรียบเหมือนตัวแทนสมมุติของการแสดงในเรื่องของความชั่วร้ายต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลก โดยเฉพาะที่ปรากฏอยู่ในตัวคนโดยทั่วไป ให้ปรากฏลงบนจอ โดยมีการใช้ไฟส่องด้านหลังของตัวหนังสือ เพื่อให้เกิดเงา โดยนายหนังเป็นผู้ชักรูป เน้นนำเสนอความงามในโครงร่างของรูปตัวหนังสือ และการลงสีบนรูปหนัง

การพัฒนาสร้างสรรค์

ภาพตัวอักษร ของผลงานในช่วงหลังการวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนำเสนอสิ่งที่เป็นจุดเด่น และสำคัญของความเป็นตัวหนังสือตะลุง อาทิเช่น เส้นรอบรูป ความเคลื่อนไหวของรูปตัวหนังสือ บนพื้นฐานความคิดของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีเหลืองกับสีม่วง ผลงานกับการถ่ายทอดรูปแบบในลักษณะของผลึก – ดิ่งรูป – พื้น และการใช้น้ำมัน Liquin ทาเคลือบในขั้นตอนสุดท้าย เพื่อเพิ่มความสดใสของสีแท้ที่ตัดกันอย่างตรงข้าม ให้ปรากฏมีมากขึ้น

สรุป

การสร้างความรู้สึกลึกในตัวสีจากการตัดกันของสีแท้ คู่สีเหลืองกับสีม่วง ที่มีเนื้อหาเรื่องราวของความเป็นตัวหนังสือตะลุงภาพตัวอักษร

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผลงานการวิจัยเรื่อง จิตรกรรมสีตัดกันตามกระบวนแบบผลงานขององรี มาติสส์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลของการศึกษาวิจัยและพัฒนาสร้างสรรค์ได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ผลงานการวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ในเฉพาะประเด็นของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามเท่านั้น และนำผลสรุปของข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างสรรค์ภาพผลงานจิตรกรรมที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย โดยใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเป็นพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

ความสำคัญของการวิจัย

จากผลของการวิจัย มีผลทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้และเข้าใจในกระบวนแบบที่องรี มาติสส์ ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน ที่มีแบบอย่างเฉพาะของผู้วิจัย โดยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมอย่างเป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนสายศิลปกรรมศาสตร์ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าเฉพาะกรณี (Case Study) โดยศึกษาจากภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ที่ได้กำหนดขอบเขตเฉพาะภาพที่สร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1905 ถึงปี ค.ศ. 1907 เท่านั้น และมีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างภาพผลงานขององรี มาติสส์ จำนวน 10 ภาพ ดังนี้

1. ภาพผลงานชื่อ Landscape at Collioure. 1905
Oil on canvas, 39 x 46.2 cm.
2. ภาพผลงานชื่อ Study for "Le Bonheur de Vivre". 1905
Oil on canvas, 46 x 55 cm.
3. ภาพผลงานชื่อ Woman at the Window. 1905
Oil on canvas, 31.8 x 29.8 cm.
4. ภาพผลงานชื่อ The Open Window. 1905
Oil on canvas, 55.2 x 46 cm.
5. ภาพผลงานชื่อ The Roofs of Collioure. 1905
Oil on canvas, 59.5 x 73 cm.

6. ภาพผลงานชื่อ The Woman with the Hat. 1905
Oil on canvas, 80.6 x 59.7 cm.
7. ภาพผลงานชื่อ The Green Line. 1905
Oil on canvas, 40.5 x 32.5 cm.
8. ภาพผลงานชื่อ Girl Reading. 1905 - 1906
Oil on canvas, 72.7 x 59.4 cm.
9. ภาพผลงานชื่อ Oil Sketch for "Le Bonheur de Vivre". 1905 - 1906
Oil on canvas, 40.6 x 54.6 cm.
10. ภาพผลงานชื่อ Le Luxe (II). 1907 - 1908
Oil on canvas, 209.5 x 138 cm.

ส่วนการใช้สมมุติฐานการศึกษาวิเคราะห์ภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ เฉพาะในประเด็นการใช้สีตัดกันในผลงานจิตรกรรมจะใช้ตัดกันอย่างตรงข้ามตามความรู้สึกในการแสดงออกเฉพาะตน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ภาพผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันขององรี มาติสส์ ในประเด็นด้านกระบวนการพบว่าประเด็นที่สำคัญ คือ

ด้านกระบวนการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามมีระดับการนำคู่สีมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ปรากฏว่าการใช้ คู่สีแดงกับสีเขียว มีระดับการนำมาใช้ในภาพในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ภาพ ในระดับมาก จำนวน 4 ภาพ และในระดับปานกลาง จำนวน 1 ภาพ จากผลของการวิเคราะห์ปรากฏนัยสำคัญ แสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้ามคู่สีแดงกับสีเขียวในเกณฑ์มากที่สุด จำนวน 4 ภาพ และนำมาใช้อยู่ในเกณฑ์มาก จำนวน 4 ภาพ รวม 8 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80 และคู่สีส้มกับสีน้ำเงิน มีระดับการนำมาใช้ในภาพ ในระดับมาก จำนวน 3 ภาพ และในระดับปานกลาง จำนวน 2 ภาพ จากผลของการวิเคราะห์ปรากฏนัยสำคัญแสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีส้มกับสีน้ำเงินในเกณฑ์มาก จำนวน 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนคู่สีเหลืองกับสีม่วง มีระดับการนำมาใช้ในภาพในระดับมาก จำนวน 1 ภาพ จากผลของการวิเคราะห์ปรากฏนัยสำคัญ แสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการของการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม คู่สีเหลืองกับสีม่วง ในเกณฑ์มาก จำนวน 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 10

การอภิปรายผล

การนำผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพผลงานจิตรกรรมขององรี มาติสส์ มาใช้ในการพัฒนาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมที่มีแบบอย่างเฉพาะตามแนวทางของผู้วิจัยได้ผลงานรวมทั้งสิ้น 13 ภาพ โดยได้นำกระบวนการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม มาเป็นเกณฑ์โครงสร้างในการพัฒนาสร้างสรรค์ พร้อมทั้งได้นำเอกลักษณ์ระบายสีแสดงรอยพู่กัน และการสร้างริ้วรอยที่เกิดจากปรากฏการณ์ไหลย้อยไหลซึม และคราบสีในลักษณะต่าง ๆ มาผสมประสานภายใต้กรอบความคิดและการแสดงออกของการใช้คู่สีตัดกันอย่างตรงข้าม ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาวิเคราะห์ที่เป็นข้อบ่งแสดงถึงคุณลักษณะรูปแบบอันโดดเด่นที่เป็น

เอกลักษณ์เฉพาะตัวขององรี มาติสส์ มาใช้เป็นเกณฑ์โครงสร้างหลักของการพัฒนาสร้างสรรค์ เป็นผลงานจิตรกรรมซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลงานช่วงของการศึกษาทดลอง

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาวิเคราะห์การใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม มาเป็นหลักของการทดลอง ในประเด็นการสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเรื่องราวที่เป็นตัวหนังสือซึ่งมีประเภทและทำทางต่าง ๆ กัน ได้แก่ ภาพตัวพระ ภาพตัวนาง ภาพตัวยักษ์ และภาพตัวตลก มาใช้เป็นหลักประกอบกับการสร้างรอยฟูกัน และปรากฏการณ์ของคราบสี โดยภาพผลงานจิตรกรรมมีจำนวน 10 ชิ้น โดยแบ่งเป็น ภาพตัวพระ จำนวน 2 ชิ้น ภาพตัวนาง จำนวน 2 ชิ้น ภาพตัวยักษ์ จำนวน 3 ชิ้น และภาพตัวตลก จำนวน 3 ชิ้น โดยรูปแบบของผลงานจิตรกรรม จะอยู่ในลักษณะของภาพแนวกึ่งนามธรรม ที่มีขนาด 90 x 115 เซนติเมตร

ผลงานในช่วงหลังของการศึกษาทดลอง

ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาคลี่คลายในส่วนที่เป็นรูปแบบของผลงานและการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม จากผลงานจิตรกรรมแนวกึ่งนามธรรมในขั้นที่ 1 โดยนำเอาลักษณะการตัดกันอย่างตรงข้ามของสีแท้สดใสมาใช้แสดงทดแทนในส่วนที่เป็นจุดสำคัญของตัวหนังสือ เช่น เส้นโค้ง เส้นเว้าจากรูปทรงรอบนอกของตัวหนังสือ เป็นต้น และที่สำคัญผู้วิจัยได้พยายามที่จะเน้นความรู้สึกในความสดใสของสีแท้ที่ตัดกันอย่างตรงข้าม โดยการเคลือบด้วยน้ำมัน Liquin ทับภายหลัง รวมภาพผลงานในช่วงนี้ 3 ชิ้น และมีเนื้อหาเรื่องราวที่ได้มาจากลักษณะเด่นที่สำคัญของภาพตัวพระ ภาพตัวนาง และภาพตัวยักษ์ อย่างละ 1 ชิ้น ในขั้นนี้ผลงานจะมีรูปแบบกึ่งนามธรรมเช่นเดียวกับในช่วงแรก แต่งเรื่องราวจะน้อยลงมีการเพิ่มความรู้สึกของสีแท้ตัดกันอย่างตรงข้ามให้มีมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมขององรี มาติสส์ ที่มีการใช้สีตัดกันอย่างตรงข้าม โดยในช่วงเวลาดังกล่าว ยังมีสิ่งที่น่าสนใจต่อกระบวนการศึกษาวิเคราะห์อีกในหลายประเด็น อาทิเช่น ด้านการใช้สีให้กลมกลืนกัน ด้านของการถ่ายทอดรูปแบบ และด้านแนวคิดของการสร้างสรรค์รูปทรง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- โกสุม สายใจ. (2540). สีและการใช้สี. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2528). ศิลปะสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ทวี บำรุงศักดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ผ่านเลขานุการส่วนตัว ขณะนั่งรถยนต์ส่วนตัวไปทำงาน ณ ศาลาว่าการกรุงเทพฯ. เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2541.
- จิรพันธ์ สมประสงค์. (2533). ประวัติศาสตร์ศิลปะ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นิโคเล ระเบิดินอาห์มัด. (2543). ทฤษฎีจิตรกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นพวรรณ หมั่นทรัพย์. (2539). การออกแบบเบื้องต้น. เชียงใหม่ : โชตนาพริ้นท์.
- ประยุทธ์ วงศ์แปง. บรรยาย. (2542). ทิศทางการสร้างงานศิลปะสมัยใหม่. คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- มะลิฉัตร เอื้ออนันท์. (2540). พจนานุกรมศัพท์และเทคนิคทางศิลปะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรม. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วารสารทักษิณคดี. (2528, 1 เมษายน - มิถุนายน). 2 (1).
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2526). การออกแบบ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- _____. (2511). ออกแบบกราฟิก. กรุงเทพฯ : วิมลอาร์ต.
- _____. (2532). ศิลปะร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : วิมลอาร์ต.
- _____. (2532). ศิลปะศึกษา. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ.
- _____. (2535). ศิลปะและความงาม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2535). ทฤษฎีสีเพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2537). ออกแบบ 2 มิติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สงวน รอดบุญ. (2533). ลัทธิและสกุลช่างศิลปะตะวันตก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สว่าง พนาสันต์. (2527). เชิดชูเกียรติ นายอิม จันทรชุ่ม (รวมข้อเขียน). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. (2529). สถาบันทักษิณคดีศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- สมเกียรติ ตั้งนะโม. (2536). ทฤษฎีสี. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อัศนี ชูอรุณ. (2530). ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2535). ภาพวาดรูปเปลือย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2535). ศิลปะนิยม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2539). THE 76. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2540). HENRI MATISSE. "NOTES OF A PAINTER," 1908. เอกสารปะติด.
- _____. (2541). มองย้อนหลัง : ความเรียงและเรื่องราวเกี่ยวกับเฮนรี มาติสส์. เอกสารสำเนา. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ทวี บำรุงศักดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2541.
- _____. (2543). อยู่ถึง ปี 2000. เอกสารเย็บเล่ม. กรุงเทพฯ.

อารี สุทธิพันธุ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ทวี บำรุงศักดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์ทางไกลสงขลา – กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2543 เรื่อง “พาดหัวหนังสือพิมพ์ The 20th Century Year by Year” หน้า 25 ของวันที่ 5 ตุลาคม ค.ศ. 1905.

Sylvester, David. (1965). *The Book of Art*. Modern Art : Grolier Incorporated.

Essers, Volkmar, Hulse, Michael. (1993). *Henri Matisse*. 1869 – 1954 : Master of Colour Koln : Benedikt Tachen.

Flam, Jack. (1984). *Henri Matisse*. Koln : Kone Mann Verlagsgesell Schaft.

Elderfield, John. (1992). *Henri Matisse a Retrospective*. The Museum of Modern Art. New York.

Walker, John. (1984). *National Gallery of Art* : New York Harry N. Abrams, Inc. Publishers.

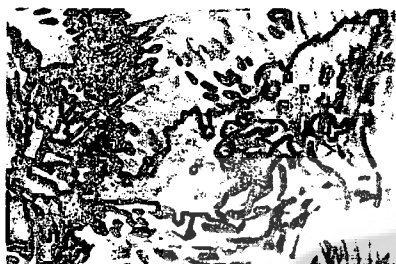
Bessonova, Marina and Williams, William James. (1986). *Impressionism and Post – Impressionism* : Leningrad. Aurora Art Publishers.

ภาพผลงานจิตรกรรมของอองรี มาติสส์

ภาพผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันของอองรี มาติสส์ ที่มีการใช้คู่สีตรงกันข้าม และได้สร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1905 – 1907 รวมจำนวน 10 ภาพ ดังต่อไปนี้

1. ภาพ Landscape at Collioure. 1905

Oil on canvas, 39 x 46.2 cm.

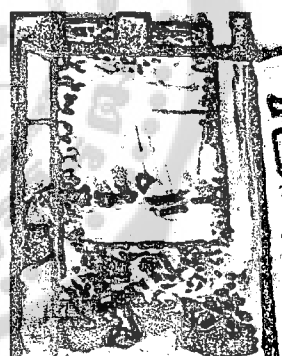
2. ภาพ Study for "Le Bonheur de Vivre". 1905

Oil on canvas, 46 x 55 cm.

3. ภาพ Woman at the Window. 1905

Oil on canvas, 31.8 x 29.8 cm.

4. ภาพ The Open Window. 1905

Oil on canvas, 55.2 x 46 cm.

5. ภาพ The Roofs of Collioure. 1905

Oil on canvas, 59.5 x 73 cm.

6. פורט The Woman with the Hat. 1905
Oil on canvas, 80.6 x 56.7 cm.

7. פורט The Green Line. 1905
Oil on canvas, 40.5 x 32.5 cm.

8. פורט Girl Reading. 1905 – 1906
Oil on canvas, 72.7 x 59.4 cm.

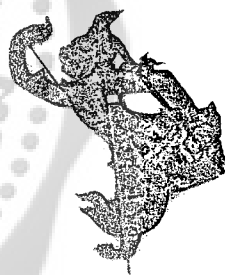

9. פורט Oil Sketch for "Le Bonheur de Vivre".
1905 – 1906 Oil on canvas, 40.6 x 54.6 cm.

10. פורט Le Luxe (II). 1907 – 1908
Oil on canvas, 209.5 x 138 cm.

ภาพตัวหนังสือสูงในท่าทางต่าง ๆ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นายทวี บำรุงศักดิ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 18 เมษายน 2496
สถานที่เกิด	ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านพักเนินเขาโหมรง ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 ประจำโปรแกรมทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา 90000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2503	ประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทศบาลภูผาภักดี นราธิวาส
พ.ศ. 2507	ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเมืองนราธิวาส
พ.ศ. 2510	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนราธิวาส
พ.ศ. 2513	มัธยมศึกษาตอนปลาย (อาชีวศึกษา) แผนกปช. โรงเรียนเพาะช่าง
พ.ศ. 2516	แผนกปมช. (เขียน) โรงเรียนเพาะช่าง
พ.ศ. 2518	ศิลปศึกษา (เกียรตินิยม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2533	ออกแบบประยุกต์ศิลป์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2534	ศึกษาพิเศษ การถ่ายภาพขั้นต้น / ขั้นสูง ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2537	ออกแบบสื่อสาร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2538	สาขานิเทศศาสตร์ (ออกแบบสิ่งพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2544	ศป.ม. ทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่ (จิตรกรรม) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รุ่นที่ 1)